

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ การศึกษาสถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดน
ประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน : ระยะที่ 2
(ชายแดนไทย – มาเลเซีย)

โดย ผศ.ดร.โสภารัตน์ จารุสมบัติ และคณะ

มกราคม 2550

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ การศึกษาสถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณานิคมชายแดน
ประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน : ระยะที่ 2
(ชายแดนไทย – มาเลเซีย)

คณะผู้วิจัย

ผศ.ดร. โสภารัตน์ จารุสมบัติ

นางกาญจนาภรณ์ จิตต์สง่า

นางสาวพัชรภา ตันตราจิน

หัวหน้าโครงการ

นักวิจัย

ผู้ช่วยนักวิจัย

ชุดโครงการระบบข้อมูลเพื่อการวิจัยและการบริหารจัดการชายแดน สกว.

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
งานเขียนขายแดนไทย-มาเลเซีย	
● เรียงตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง	1
● เรียงตามปี พ.ศ.	
พ.ศ.2536	111
พ.ศ.2537	114
พ.ศ.2538	118
พ.ศ.2539	120
พ.ศ.2540	122
พ.ศ.2541	127
พ.ศ.2542	133
พ.ศ.2543	137
พ.ศ.2544	141
พ.ศ.2545	146
พ.ศ.2546	151
พ.ศ.2547	154
พ.ศ.2548	156
พ.ศ.2549	157
ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	158
● เรียงตามประเด็น (ISSUES)	
1. เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	161
2. การปักปันเขตแดน พรมแดน ด้าน	162
3. การพัฒนาพื้นที่ชายแดน	163
4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่, ความคิดเห็น ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อประเด็นการเมืองและเศรษฐกิจ	165
5. การศึกษา	166
6. ความสัมพันธ์ไทย-มาเลเซีย	171

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7. การปฏิบัติงาน ทศนคติ และกำลังขวัญของข้าราชการในพื้นที่ และการพัฒนาข้าราชการ	173
8. การเมืองการปกครอง	175
9. ประวัติศาสตร์	181
10. เขตเศรษฐกิจพิเศษและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT)	182
11. เศรษฐกิจ และการค้าชายแดน	184
12. ยาเสพติด แรงงานข้ามชาติ	192
13. สังคม วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่	193
14. สาธารณสุข	202
15. สิ่งแวดล้อม	204
16. อื่นๆ	206
● ดัชนีคำค้น	210

บทสรุปผู้บริหาร

กระบวนการโลกาภิวัตน์ครั้งใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอาณาบริเวณชายแดนประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านจากความสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าทางการเมืองและการทหาร มาสู่ความสัมพันธ์แบบร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการเมืองที่เป็นมิตรต่อกัน

จากการศึกษาสถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดนประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านภายใต้โครงการ “การศึกษาศถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดนประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน: ระยะที่ 1 บรรณนิทัศน์” นั้น ได้มีการรวบรวมฐานข้อมูลงานวิจัยและงานเขียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาณาบริเวณชายแดนทั้ง 4 ด้านคือ ไทย-พม่า ไทย-ลาว ไทย-กัมพูชา และไทย-มาเลเซีย พร้อมบรรณนิทัศน์เท่าที่สามารถสืบค้นได้จำนวน 807 ชิ้น อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเพื่อต่อยอดความรู้หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ และเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับชายแดนของหน่วยงานภาครัฐ

ทั้งนี้ เพื่อให้งานข้อมูลที่ได้รวบรวมในเบื้องต้นดังกล่าวมีความสมบูรณ์ครบถ้วน ทันสมัย และช่วยให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปโดยสะดวก จึงจำเป็นที่จะต้องมีการค้นคว้ารวบรวมงานเขียนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องของงานที่มีอยู่ ตลอดจนจัดระบบการค้นหาให้สะดวกยิ่งขึ้น

การศึกษาศถานภาพความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ชายแดนในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาทั้งในรูปของงานวิจัย งานเขียน (หนังสือและบทความ) เอกสารประกอบการประชุมและสัมมนาทางวิชาการ เอกสารเผยแพร่ทางเว็บไซต์ (Website) ในช่วงปีพ.ศ. 2547-ปัจจุบัน (2549) และรวบรวมเอกสารงานเขียนเพิ่มเติมในช่วงปีพ.ศ. 2536-ปัจจุบัน (2549)

ในการจัดระบบข้อมูลเรื่องชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงใช้ระบบเดิม เช่นเดียวกับการศึกษาในระยะที่ 1 โดยจำแนกได้ 2 แนวทางคือ

แนวทางแรก การจำแนกโดยพิจารณาจากประเด็นหลักหรือหัวใจของเนื้อหาของงานเขียน ซึ่งจำแนกออกเป็นประเด็น (Issue) ที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ทั้งการเมือง การทหาร ความมั่นคง เศรษฐกิจ การพัฒนา สังคมวัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวทางที่สอง การจำแนกโดยพิจารณาในเชิงกายภาพของขอบเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา หรืออาณาบริเวณของงานเขียน จำแนกได้ดังนี้

1. งานเขียนที่เกี่ยวกับชายแดน ด้านพรมแดน เส้นกันเขตแดน และการบริหารจัดการชายแดนหรืองานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชายแดนโดยตรง
2. งานเขียนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. งานเขียนที่ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้นในบริเวณพื้นที่ชายแดนของฝั่งไทยหรือฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน

ผลจากการสำรวจสถานภาพความรู้ที่เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดนของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ในส่วนเพิ่มเติม (ปีพ.ศ.2536-2549) สำหรับในโครงการระยะที่ 2 มีดังนี้

ชายแดนไทย-กัมพูชา

จากการศึกษาพบว่าประเด็นหลักที่ยังคงได้รับความสนใจในการศึกษาอย่างต่อเนื่องคือประเด็นด้านการค้าชายแดน โดยมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-กัมพูชา ซึ่งพบว่าปัญหาด้านการเมืองเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทั้งสอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาที่มีสาเหตุมาจากการเมืองภายในประเทศกัมพูชา อย่างไรก็ตามบทความในช่วงหลังตลอดจนเอกสารประกอบการสัมมนาและการประชุมต่างๆ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา หลังจากการเกิดเหตุการณ์เผาสถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงพนมเปญ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2546 เช่นการลงนามในข้อตกลงทางการค้าเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2548

ชายแดนไทย-พม่า

จากการศึกษาพบว่า ประเด็นที่ได้รับความสนใจในบรรดางานเขียนต่างๆ เกี่ยวกับชายแดนไทย-พม่า มีความหลากหลายทั้งในด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงตามแนวชายแดน ปัญหาด้านสาธารณสุข และปัญหาแรงงานข้ามชาติ ทั้งนี้เนื่องจากในระยะเวลาช่วงหลังรัฐบาลพม่ามีนโยบายสนับสนุนความร่วมมือทางด้านการค้าและการลงทุนกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น ขณะเดียวกันประเทศไทยก็มีนโยบายในการสร้างความปรองดองและการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศพม่า เช่นการนำเสนอ Road Map และการสนับสนุนกระบวนการเจรจา ระหว่างชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า

ชายแดนไทย-ลาว

งานเขียนในส่วนของชายแดนไทย-ลาว ได้รับความสนใจในประเด็นด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยว การค้าชายแดนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่สอง นอกจากนี้ยังมีงานเขียนที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อชุมชน ทรัพยากรและระบบนิเวศ อันเนื่องมาจากโครงการสร้างสะพานและการระเบิดแก่งแม่น้ำโขง ซึ่งนับว่าเป็นประเด็นใหม่ที่ถูกหยิบยกขึ้นมานำเสนอเป็นงานเขียนอย่างเป็นรูปธรรมทั้งในรูปของวิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความ แสดงให้เห็นว่ามีความห่วงใยต่อผลกระทบจากการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ในหลายด้านและต้องการให้มีการดำเนินการในระดับนโยบาย

ชายแดนไทย-มาเลเซีย

จากการศึกษาพบว่า งานเขียนชายแดนไทย-มาเลเซียมีความสนใจเกี่ยวกับบทบาทผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประยุกต์ใช้ในภาคการเกษตร ในขณะที่ประเด็นด้านความขัดแย้งก็ยังได้รับความสนใจโดยมีงานเขียนเกี่ยวกับการใช้สันติวิธีในการจัดการกับปัญหา ซึ่งประเด็นเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงฐานคิดของสังคมและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย “สถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดนของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน: ระยะที่ 2” เป็นโครงการต่อเนื่องจากการศึกษาโครงการในระยะที่ 1 โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดระบบข้อมูลเรื่องชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่ได้มีการดำเนินการไว้ในระยะ 1 แล้วนั้น ได้มีการจัดระบบตามมาตรฐานสากลของหลักบรรณารักษศาสตร์ และการจัดทำดัชนีสืบค้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมงานเขียนให้มีความทันสมัยและสังเคราะห์ประเด็นหลักที่ปรากฏในงานเขียนเหล่านั้น โดยพบว่าในช่วงปีพ.ศ. 2547-2549 ความรู้เรื่องชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (กัมพูชา พม่า ลาว มาเลเซีย) ยังคงมีความหลากหลาย โดยประเด็นหลักๆ ที่งานเขียนให้ความสำคัญพอสรุปดังนี้

งานเขียนในส่วนของไทย – กัมพูชา มีจุดเน้นในด้านการค้าชายแดนและประเด็นทางการเมืองภายในประเทศกัมพูชาที่เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งของการค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชา เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงของการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา หลังจากเกิดเหตุเผาสถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงเทพมหานครเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2546 อันทำให้การค้าชายแดนต้องหยุดชะงักไปช่วงหนึ่ง

งานเขียนในส่วนของไทย – พม่า มีจุดเน้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และปัญหาแรงงานข้ามชาติ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลพม่าที่สนับสนุนความร่วมมือทางด้านการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคมากขึ้น

งานเขียนในส่วนของไทย – ลาว มีจุดเน้นในเรื่องของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน วัฒนธรรมของชุมชน นอกจากนี้มีการเสนอประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการระเบิดแก่งและสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง

งานเขียนในส่วนของไทย – มาเลเซีย มีจุดเน้นในประเด็นเรื่องบทบาทผู้นำในท้องถิ่นต่อการพัฒนา การแก้ปัญหาความขัดแย้งแบบสันติวิธี ซึ่งในช่วงเวลานั้นไทยยังคงประสบปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังมีงานเขียนที่สำคัญคือเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

Abstract

A State of the Knowledge Study on the Borderlands of Thailand Adjacent to the Neighboring Countries: A Compilation of Annotated Bibliography Phase II aims to improve and update the study on Phase I. this study also makes index for user by categorizing some key words and applying the general standard of bibliography.

This study continues exploring the state of the arts about the border issues between Thailand and the four neighboring countries (Lao People's Democratic Republic, Cambodia, Malaysia, and Myanmar) until 2006. It finds that there have been minor changes among the knowledge of border issues since 1995. The important point is that most of the proposed studies still focus on the socio-economic context in each area. However, some new issues have been studied such as sufficiency economy, transportation development and cross-border cooperation, cultural aspects and development, role of local leaders, and peace perspective for conflict resolution.

เรียงตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง

งานเขียนชายแดนไทย-สหพันธรัฐมาเลเซีย เรียงตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

กฤษฎา กุลทล, และคนอื่นๆ. 2540. วัฒนธรรมของคนไทยพุทธในอำเภอตูมปัต รัฐกลันตัน

ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย: รายงานการวิจัย.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวัฒนธรรมไทยของคนไทยพุทธในอำเภอตูมปัต รัฐกลันตัน ในด้านความเชื่อ ประเพณีและสถาปัตยกรรม การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลภาคสนาม และสถานกงสุลไทยในรัฐกลันตัน โดยการจดบันทึก บันทึกเสียงและถ่ายภาพประกอบที่เกี่ยวข้อง กลุ่มประชากรเป็นคนไทยพุทธในรัฐกลันตัน ซึ่งพูดไทยในชีวิตประจำวัน การวิจัยครั้งนี้พบว่า วัฒนธรรมไทยที่คนไทยพุทธถือปฏิบัติกันอยู่ถึงปัจจุบัน ได้แก่ ด้านความเชื่อ ประกอบด้วยความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรคใช้ไสยศาสตร์ การใช้คาถาอาคม และความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ด้านประเพณี ประกอบด้วยประเพณีการบวช การลอยกระทง สงกรานต์ และการตั้งชื่อเด็ก ด้านสถาปัตยกรรม ประกอบด้วยสถาปัตยกรรมประเภทเจดีย์สถาน พุทธสถาน สังฆสถาน บัณฑิตสถานและอนุสรณ์สถาน ได้แก่ พระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ หอไตร กุฏิ หอกลอง โรงธรรม หอสมุดธรรมจักร กำแพงแก้ว โดยรูปแบบสถาปัตยกรรมมีทั้งรูปแบบสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นและรูปแบบปัจจุบัน ยังคงได้รับการอนุรักษ์ไว้ในกลุ่มคนไม่มากนักและมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่เป็นสากลมากขึ้น

กิตติ เจ็ดรังษี, เกวียน บัวตุ้ม, และศุภศิลา มณีรัตน์. 2544. การสำรวจการผลิตและการบริโภค

อาหารมุสลิมในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อพัฒนาสู่ระบบอุตสาหกรรม: รายงาน

การวิจัยพัฒนาและวิศวกรรมฉบับสมบูรณ์. คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

- โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่ศึกษา ข้อมูลเบื้องต้นในการผลิต จำหน่ายและบริโภค อาหารมุสลิมฮาลาล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมุสลิมเป็นหน่วยผลิตอาหารฮาลาล และพัฒนาสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรมต่อไป รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่นับถือศาสนาอิสลาม ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ การขาด

แคลนเงินทุน ขาดความต่อเนื่องในการให้ความรู้และการส่งเสริมในด้านการจัดการ เทคโนโลยีการผลิตและบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งด้านการตลาด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านมีความรู้ทางด้านการตลาด การจัดการ เทคโนโลยีการผลิตและบรรจุภัณฑ์ และที่สำคัญควรมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของผลิตภัณฑ์ในการขยายตลาดต่อไป

กิตตินันท์ วรอนุวัฒน์กุล, และคนอื่นๆ. 2541. แผนการใช้ที่ดินลุ่มแม่น้ำปาดตานี: รายงาน

การศึกษา. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.

รายงานศึกษานี้เกี่ยวกับแผนการใช้ที่ดินลุ่มแม่น้ำปาดตานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนและวิธีการมี 4 ขั้นตอน คือ การรวบรวมข้อมูล โดยรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ ทรัพยากร เศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม และนโยบายของรัฐ การสำรวจและเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษาและสำรวจข้อเท็จจริงในพื้นที่ เช่น สภาพพื้นที่ ลักษณะที่ดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน แหล่งน้ำ พืชพรรณ เป็นต้น รวมถึงการสอบถามการดำเนินงานด้านการเกษตรกรรมและปัญหาต่างๆ การวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณภาพ และการวางแผนการใช้ที่ดิน ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งลุ่มแม่น้ำปาดตานีเป็นทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์แต่ได้ถูกบุกรุกทำลาย โดยเฉพาะพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำที่ 1 และที่ 2 ซึ่งเคยเป็นป่าต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ เช่น เกิดน้ำท่วมฉับพลัน เมื่อเกิดฝนตกลงมา เกิดตะกอนทับถมในลำน้ำ ทำให้เกิดการตื้นเขิน จึงควรพัฒนาลุ่มน้ำอย่างมีระบบ

ความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตและให้การใช้ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและความสมดุลทางธรรมชาติ การวางแผนการใช้ที่ดินจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยกำหนดเขตการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดินและสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสิ่งแวดล้อม

กุสุมา ลำนุ้ย, และคนอื่นๆ. 2540. การประเมินผลโครงการเยาวชนช่างเผือก 5 จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: รายงานการวิจัย. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการเยาวชนช่างเผือก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในโครงการ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และอาจารย์โรงเรียนสาธิตฯ ที่มีต่อโครงการและผลการดำเนินงานตามโครงการเยาวชนช่างเผือก ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และอาจารย์โรงเรียนสาธิตฯ ที่มีต่อคุณลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในโครงการ รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในโครงการเยาวชนช่างเผือก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และอาจารย์โรงเรียนสาธิตฯ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามการประเมินผลโครงการเยาวชนช่างเผือก จำนวน 3 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโครงการมีความคิดเห็นต่อโครงการเยาวชนช่างเผือก และการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่จะมีการดำเนินต่อไป เนื่องจากเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อโครงการเยาวชนช่างเผือกอยู่ในระดับเห็นด้วย ที่จะมีการดำเนินต่อไป เนื่องจากกิจกรรมต่างๆ เป็นการเสริมประสบการณ์นอกหลักสูตรให้แก่ นักเรียน อาจารย์โรงเรียนสาธิตฯ มีความคิดเห็นต่อโครงการเยาวชนช่างเผือก ผลการปฏิบัติงานตามโครงการและคุณสมบัติของนักเรียนในโครงการอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ในผลการเรียน และยังมีกิจกรรมน้อย และมีข้อเสนอแนะในเรื่องคุณสมบัติ วิธีการคัดเลือก การสร้างความเข้าใจ และการประชาสัมพันธ์ อาจารย์โรงเรียนสาธิตฯ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในโครงการอยู่ในระดับมาก โดยมีผลการเรียนดีเยี่ยม มีความสามารถทางวิชาการ

ครองชัย หัตถา. 2541. *ปัตตานี : การค้าและการเมืองการปกครองในอดีต*. ปัตตานี : โครงการ

ปัตตานีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการค้า และพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของปัตตานี เป็นการวิจัยเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า ปัตตานีมีบทบาทการค้าและการเมืองการปกครองมาเป็นเวลานาน ปัตตานีมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมบนคาบสมุทรมาลายู ซึ่งเป็นศูนย์กลางระหว่างตะวันออกกับตะวันตก คือ จีนกับอินเดีย รวมทั้งอาหรับและเปอร์เซีย ปัตตานีเป็นเมืองท่าที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมาตั้งแต่สมัยลังกาสุกะ เป็นศูนย์กลางการค้าและเป็นเมืองท่านานาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นท่าเรือคู่ค้ากับเมืองท่าสุรัต มะละบาร์ กัว โคโรมันเดล และเป็นท่าเรือสองพี่น้อง กับท่าเรืออิราโตะของญี่ปุ่น มีการปกครองที่เข้มแข็ง มีการจัดเก็บภาษีที่เป็นระบบ และเป็นธรรมกับพ่อค้าทุกชาติ มีการดำเนินการด้านการทูตกับนานาประเทศ เมืองปัตตานี ในระหว่างพุทธศตวรรษที่ 21-23 ได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงและเป็นมหานครของภูมิภาคนี้

คิวซิค คิม. 2545. ทักษะต่อข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสารทางการเมืองที่ทักษะต่อข่าวสาร
ทางการเมืองที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล และประชาชนทั่วไป จากจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ
หลายขั้นตอน ผลการวิจัยมีดังนี้ ลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับ
ข่าวสารทางการเมืองคือ ระดับการศึกษาและเขตที่อยู่อาศัย ลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่
ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองคือ เพศ อายุ ภาษาที่ใช้สื่อสาร การเป็น
สมาชิก อบต. อาชีพ และรายได้ ลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิก อบต. และอาชีพ ลักษณะเฉพาะ
ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ภาษาที่ใช้สื่อสาร รายได้
และเขตที่อยู่อาศัย พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง
มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับข่าวสารทางการเมืองจาก
หนังสือพิมพ์สูงขึ้นจะมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงขึ้นด้วย ในด้านความสัมพันธ์ของ
ทักษะต่อข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่ากลุ่มตัวอย่าง
มีทักษะเชิงลบต่อข่าวสารทางการเมือง จากหนังสือพิมพ์จะมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำ
ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะเชิงบวกต่อข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์มีแนวโน้มการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองสูง ดังนั้นองค์กรปกครองท้องถิ่นควรหันมาสนใจประชาชนในท้องถิ่นให้เข้าถึง
ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และรณรงค์ในการอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น

คุณถม ธรรมาภรณ์พิลาศ. 2543. ความมั่นคงของประเทศไทยกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้ำตามแนว

พรมแดน. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า

ประเทศไทยมีแนวพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านโดยใช้ลำน้ำเป็นเส้นแบ่งเขต เช่น แม่น้ำ
โขง ใช้แบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย แม่น้ำโขง ใช้แบ่งเขตแดนระหว่าง
ประเทศไทยและประเทศลาว โดยเฉพาะแม่น้ำที่ใช้แบ่งเขตแดนระหว่างประเทศประเทศไทย และ
ประเทศพม่า จะประกอบด้วย แม่น้ำรวก แม่น้ำสาย แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำเมย โดยแม่น้ำโขง

จะใช้ร่องน้ำลึกเป็นเส้นแบ่งเขตแดน แม่น้ำโขง จะใช้ร่องน้ำลึกที่ใกล้ฝั่งไทยเป็นเส้นแบ่งเขตแดน แม่น้ำเมยใช้ตลิ่งทั้ง 2 ฝากเป็นเขตแดน ในขณะที่แม่น้ำรวก แม่น้ำสาย ใช้หมุดปักแดนคงที่ ปัญหาเขตแดนระหว่างประเทศที่ใช้ลำน้ำเป็นเส้นแบ่งเขตที่เกิดขึ้นก็เนื่องจาก ลำน้ำมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางไม่คงที่ ผู้วิจัยเสนอความคิดเห็นว่าจะต้องทำการปักปันเขตแดนแบบคงที่พร้อมทั้งก่อสร้างพร้อมทั้งก่อสร้างเขื่อนเพื่ออนุรักษ์ตลิ่ง ไม่ให้ลำน้ำเปลี่ยนทางเดินต่อไป จึงจะหมดสิ้นปัญหาพิพาทเรื่องเขตแดนระหว่างประเทศ

จรัญ จันทรพาน. 2537. ความสำนึกต่อชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การศึกษาเรื่องความสำนึกต่อชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาพบว่า ความมีสำนึกต่อชาติของข้าราชการทั้ง 2 กระทรวงแตกต่างกันในระดับค่อนข้างสูง โดยภูมิหลังของข้าราชการ อาทิ ระดับตำแหน่ง การได้รับสิทธิพิเศษในการรับราชการ อายุราชการ เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้ข้าราชการมีสำนึกต่อชาติแตกต่างกัน และความสำนึกต่อวินัยข้าราชการ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง และอุดมการณ์ประชาธิปไตยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการพัฒนาฝึกอบรม เพิ่มพูนประสิทธิภาพให้มีความตระหนักต่อวินัยข้าราชการ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้สูงขึ้น

จรุณี ขวัญแก้ว. 2547. บทบาทของสถาบันราชภัฏยะลาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏยะลา.

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจเชิงบรรยายเพื่อศึกษาถึงข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชนในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีต่อการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏยะลา โดยใช้ประชากร 4 กลุ่ม คือประชาชน ผู้นำท้องถิ่น นักศึกษาภาคปกติ และนักศึกษาภาค กศ.บป. รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากการวิจัยพบว่าประชาชนมีการยอมรับมาตรฐานการศึกษาของประชาชนในอนาคต ทางสถาบันควรเปิดโอกาสให้กับประชาชนที่รายได้ต่ำได้เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ และควรให้นักศึกษาออกฝึกงานเพื่อสร้างความเจริญให้กับชุมชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับคนในท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

จักรพร แท่นทอง, และจักรกฤษณ์ นรนิติผดุงกาญจน์. 2546. การพัฒนาเมืองชายแดน: การ

ศึกษาวิจัยทัศนและรูปแบบการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเบตง. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาถึงสาระลักษณะและกระบวนการในการกำหนดและการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเบตง และศึกษาถึงผลการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน รวมทั้งวิเคราะห์เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย และภาพรวมของความสำเร็จในการบริหารงานเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ พบว่า จากวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเบตง ประกอบกับนายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นคนเบตงโดยกำเนิด กับการพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวกับประเทศมาเลเซีย และทางด้านการส่งออกพืชผลทางการเกษตร

จุดเด่นที่ทำให้เมืองเบตงมีการพัฒนา คือ มีนายกเทศมนตรีเป็นผู้นำ ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ จึงพัฒนาเมืองให้เจริญในทุกๆ ด้าน เทศบาลอื่นๆ ควรนำที่จะเอาเป็นแบบอย่างในด้านการพัฒนาได้

จันทร์รัตน์ เหมเวช. 2544. เรือนไทยมุสลิมแบบประเพณีใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล). วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเรื่องวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อที่ส่งผล ในการสร้างสรรค์และการใช้พื้นที่ในเรือนพื้นถิ่นของชาวไทยมุสลิม โดยคัดเลือกเรือนมาเป็น ตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 51 หลัง

จากการศึกษาพบว่า มีหลังคาทั้งสามแบบ แต่หลังคาชุดแรกมักเป็นแบบเดียวกับเรือนที่มี อายุมากมักมีการซ่อมแซมต่อเติมหลายครั้ง จึงต้องศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์หลายด้าน เรือน มุสลิมมีลักษณะต่อไปนี้ คือ เรือนยกพื้นสูง ชายคายื่นยาวเพื่อกันฝน แบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน สำหรับกิจกรรมต่างประเภท มีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย เมื่อลูก (มักเป็นลูกสาว) แต่งงาน จะยังคงอยู่เรือนเดียวกับพ่อแม่ และมีการนับรูปแบบการก่อสร้างบางประการจากต่างชาติ เช่น หลังคาบลานอ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงลักษณะของเรือนเกิดจากการพัฒนาความคิดในการ จัดการกับสิ่งแวดล้อมที่มีพื้นฐานจากระบบความเชื่อ และวัฒนธรรม โดยต้องการให้เรือนสามารถ ตอบสนองความต้องการของผู้อยู่อาศัยสูงสุด การใช้พื้นที่ของเรือนจะถูกแบ่งด้วยระดับของ พื้นเรือน ระดับพื้นที่สูงที่สุด คือ พื้นทึนออน ซึ่งอยู่ในพื้นที่อเนกประสงค์ พื้นที่ระดับพื้นต่ำที่สุด คือ ระเบียงและชาน

จวีร์รัตน์ บัวแก้ว, และคนอื่นๆ. 2543. ผ้ากับวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ ประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาของผ้าแต่ละชนิดที่ใช้เครื่องนุ่งห่มในวิถีชีวิตในสมัยก่อนของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ได้แก่ สงขลา สตูล ยะลา นราธิวาส และปัตตานี และศึกษาวัฒนธรรมการใช้ผ้าในชีวิตประจำวัน ขนบธรรมเนียม และความเชื่อทางศาสนา ผลการวิจัยพบว่า ผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลายชนิด แต่ผ้าไหมสีมานั้น เป็นผ้าที่เคยทอในเมืองปัตตานี (คือจังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานีในปัจจุบัน) มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผลการทดลองสอนทอผ้าไหมสีมาอย่างดั้งเดิมแก่วิทยากรต้นแบบ ทำให้สามารถรื้อฟื้นการทอผ้าไหมสีมาอย่างดั้งเดิมที่เคยสูญหายไปให้กลับมาเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปอีกครั้งหนึ่ง กลุ่มแม่บ้านทอผ้าได้นำความรู้จากการทดลองทอผ้าไหมสีมา กลับไปทำเป็นอาชีพเสริมให้กับครอบครัวในหมู่บ้านของตน

ชปา จิตต์ประทุม. 2542. ความร่วมมือทวิภาคี กรณีศึกษาเรื่อง พื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย:

รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยและลักษณะของความร่วมมือในแต่ละปัจจัยที่มีต่อความร่วมมือ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติ และแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันเป็นกรอบในการวิเคราะห์ ไทยและมาเลเซีย ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกัน มีความสัมพันธ์กันมาอย่างช้านาน ได้เกิดมีข้อพิพาทเกี่ยวกับพื้นที่บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง โดยทั้งสองประเทศต่างอ้างสิทธิเหนือล้ำกันใน พื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน แต่ต่อมา ปี พ.ศ.2522 ได้มีการทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตในพื้นที่พัฒนาร่วมกันโดยเท่าเทียมกัน หลังจากการเจรจาอย่างต่อเนื่องกันมาถึง 11 ปี ในปีพ.ศ. 2533 รัฐบาลของทั้งสองประเทศได้ทำความตกลงว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย หลังจากนั้นวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2534 ไทยและมาเลเซีย ได้ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย พ.ศ. 2533 ร่วมกัน โดยสนธิสัญญาทั้งสองฉบับนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึง ความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันด้านหลักแห่งความเป็นมิตรและอำนวยประโยชน์ร่วมกัน ทำให้การแก้ปัญหาคล่องไปด้วยดี ทำให้ทรัพยากรอันมีค่าได้ท่องเที่ยวเลไม่ถูกทิ้งให้สูญเปล่าแต่กลับนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ผลการศึกษาพบว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลร่วมกัน เป็นเหตุแห่งความขัดแย้ง เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรโดยเท่าเทียมกัน

ชลลดา แสงมณี. 2542. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ชายแดนไทย-มาเลเซียเรียงตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรปัญญาชนมุสลิมที่สังกัดหน่วยงานภาครัฐ
และหน่วยงานเอกชนจากจังหวัดสตูล ยะลา นราธิวาส ปัตตานีและสงขลา เก็บข้อมูลด้วย
แบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า ปัญญาชนมุสลิมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง
โดยปัญญาชนที่มีการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเลือกตั้ง ปัญญาชนที่อยู่ในเขตชนบท
มีส่วนร่วมมากกว่าปัญญาชนที่อยู่ในเขตเมืองอันเนื่องมาจากเงื่อนไขทางสังคม วัฒนธรรมและ
การศึกษา รวมทั้งเงื่อนไขทางศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมร่วมด้วย

โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการทำกระบวนการบริหารตามระบอบประชาธิปไตย
ตามแนวคิดธรรมรัฐ การสื่อสารทางการเมือง ควรจัดทำภาษามลายูควบคู่กับภาษาไทย ซึ่งทั้งหมด
นี้เป็นปัจจัยให้ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ชวิตา หนูคง. 2544. การเปิดรับการสื่อสารทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด
ของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ สถาบัน
ราชภัฏยะลา.

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้และพฤติ
กรรมการป้องกันยาเสพติดของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
จากการวิจัยพฤติกรรมของวัยรุ่น พบว่าสื่อโทรทัศน์ บิดามารดา ป้ายประกาศ (คัทเอ้าท์)
โฮมเพจ เป็นสื่อที่วัยรุ่นเปิดรับการสื่อสารมากที่สุด ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรของ
วัยรุ่นที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะครอบครัว ไม่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับการ
สื่อสารเกี่ยวกับยาเสพติด

ชาญ ปานสิน. 2540. ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร.

งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหามีลักษณะแตกต่างจากปัญหา
ภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศและมีผลกระทบกับภาวะความมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นปัญหาทั้งทางด้าน
การเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และศาสนาที่แตกต่างกัน
ซึ่งรัฐบาลก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ จากผลการวิจัยพบว่า มีผู้ก่อวินาศกรรมปลุกระดม
ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามให้ลุกขึ้นต่อสู้กับรัฐบาลไทย และเรื่องความแตกต่างทางศาสนา
แต่ด้วยสายเลือดแห่งความเป็นไทย ทำให้สถานการณ์ยังไม่รุนแรงเหมือนประเทศอื่นๆ สถาบัน
พระมหากษัตริย์ยังเป็นที่ยอมรับและศรัทธาของประชาชนทุกหมู่เหล่าหลักศาสนาอิสลามบางอย่าง

ทำให้การพัฒนาลำบาก และผู้นำศาสนาอิสลามเชื่อว่า เมื่อประเทศเจริญ ประชาชนมีรายได้ดี จะทำให้ประชาชนไม่เคร่งครัดในศาสนา

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะ ให้ส่งเสริมการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพการเรียนรู้ภาษา คุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ให้ยอมรับความแตกต่างทางศาสนา และประเพณีวัฒนธรรมทั้งสองฝ่าย จัดการบริหารงานทั้งปวงอย่างมีเอกภาพ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้นำมุสลิมมีส่วนร่วมเข้าแก้ไขปัญหา และดำเนินการทางทหารอย่างต่อเนื่องและเด็ดขาดกับโจรก่อการร้าย

ชาลีสา มากแผ่นทอง, ปราบปราม กาลเนาวกุล, และกุลสุมา ญใหญ่. 2545. ผลกระทบของสื่อ

โทรทัศน์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับเยาวชนไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

งานวิจัยดังกล่าวได้ศึกษาถึงพฤติกรรม ทักษะคิด ความพึงพอใจ และความคาดหวังต่อสื่อโทรทัศน์ของเยาวชนไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ผล กระทบของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อกลุ่มเยาวชน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับชมสื่อโทรทัศน์ในอัตราค่อนข้างสูง เนื้อหารายการบางประเภททำให้เกิดความพึงพอใจ โดยเฉพาะประเภทสาระและบันเทิง ดังนั้น สื่อโทรทัศน์ ควรให้ความสำคัญของเนื้อหา รายการโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เยาวชนไทยได้รับผลประโยชน์ และความรู้จากการรับชมโทรทัศน์มากขึ้น

ชาลี ไตรจันทร์. 2539. ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่

เกษตรกรรูลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกรรูลูกค้าเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรคือพนักงานสินเชื่อที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ปัญหาที่พบมากที่สุดในการให้บริการ คือ การเร่งรัดชำระหนี้ในเรื่องของการล่าช้า และภาษาของเกษตรกรรูลูกค้า

ทางธนาคารควรให้ความสำคัญของการให้บริการ โดยจัดให้มีการอบรมแก่พนักงานสินเชื่อในเรื่องของการติดต่อ ซึ่งอาจจะพบปัญหาในเรื่องของอายุหรือภาษาที่ใช้ทำการประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรรูลูกค้า มีความรู้และความเข้าใจในขั้นตอนการติดต่อเพื่อขอรับบริการด้านสินเชื่อ และปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารให้มีความคล่องตัวในการให้บริการมากขึ้น

ชิดชนก เชิงเซาว์, และคนอื่นๆ. 2536. รายงานการวิจัยการประเมินผลโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สงขลา: สำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF).

การวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ตามแนวทาง อัล-อิสลาม เป็นโครงการจัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่อบรม สามารถจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ได้สำเร็จ ใน 101 หมู่บ้าน จากกลุ่มเป้าหมาย 23 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 20 ตำบล สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ผู้บริหารกลุ่มสหกรณ์ยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนินงานทางธุรกิจ ทำให้มีปัญหาในการดำเนินการของกลุ่ม

ชุมศักดิ์ อินทรักษ์, และคนอื่นๆ. 2544. การพัฒนาฝีมือแรงงานในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT): รายงานการวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาฝีมือแรงงานใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย เป็นการดำเนินงานในด้านสภาพทั่วไปและปัจจัยนำเข้า เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และผลการสัมมนา ผลการวิจัยปรากฏว่าการพัฒนาฝีมือแรงงานในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านสภาพทั่วไปและปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง และผลผลิตอยู่ในระดับดี ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยคือ ควรมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึก รวมทั้งการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดแรงงาน จัดการประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจ เป็นการทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้นสามารถออกไปประกอบอาชีพได้

ชุมศักดิ์ อินทรักษ์, และคนอื่นๆ. 2546. การศึกษายุทธศาสตร์การจัดการสังคมสมบูรณ์แบบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) : รายงานวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดการสังคมสมบูรณ์แบบในโครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนาและหมู่บ้านปิยะมิตร และวิเคราะห์ผลการดำเนินการจัดการสังคม

สมบูรณ์แบบของหมู่บ้านเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างยุทธศาสตร์ต้นแบบในการพัฒนาหมู่บ้าน การเก็บข้อมูลให้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้ หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา และหมู่บ้านปิยะมิตรต่างมีองค์ประกอบของสังคมสมบูรณ์ และมีโครงการเกิดขึ้นหลายโครงการ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านทั้งสองหมู่บ้านมีความสมบูรณ์ เสนอแนะในการจัดการ สังคมสมบูรณ์แบบนั้น ต้องอาศัยหน่วยงานหรือองค์การภาครัฐที่จะช่วยผลักดันในการสนับสนุน ด้านงบประมาณเพื่อพัฒนาชุมชน รวมทั้งความพร้อมของผู้นำชุมชนและสมาชิกในหมู่บ้านที่มีความตั้งใจและอุดมการณ์เดียวกัน มุ่งมั่นพัฒนาให้เกิดความเจริญแก่ท้องถิ่นของตนเอง

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, และคนอื่นๆ. 2545. ผลกระทบของการใช้แรงงานข้ามแดนในเขตพื้นที่จังหวัด ชัยแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้แรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัด ภาคใต้ที่เกี่ยวข้องกับ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข โดยการสัมภาษณ์และ สัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องทั้งแรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูลและระนอง จากการศึกษา พบว่า แรงงานต่างด้าวชาวพม่ามีจำนวน มากเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งแรงงานที่มีการขึ้นทะเบียนและแรงงานที่หลบหนีเข้าเมือง จังหวัดที่มีแรงงาน ต่างด้าวชาวพม่าเป็นทางผ่านเข้ามาประเทศไทย คือ จังหวัดระนองและเข้ามาประกอบอาชีพประเภท ประมงและกิจการประมงต่อเนื่อง เลี้ยงสัตว์ ทำสวนทำไร่ กิจการพิเศษมากที่สุด ผลกระทบ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข มีผลกระทบทางด้านลบ มากกว่าด้านบวก ซึ่งส่งผลกระทบต่อแรงงานไทยและการเกิดปัญหาการเพิ่มประชากรในอนาคต

ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางแก้ไขและการพัฒนาแรงงานต่างด้าว คือ ทั้งในระดับประเทศ ระดับ จังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้มงวดกวดขันด้านนโยบายและปฏิบัติตาม กฎหมายอย่างจริงจัง จึงจะสามารถแก้ปัญหาได้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. 2545. ผลการดำเนินงานตามแผนของชุมชน อบต. ในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT): รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแผนและโครงการของชุมชน อบต. ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT) เน้นประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนและโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่าโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เน้นการก่อสร้าง และสาธารณูปโภค และการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ต้องให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ในเรื่องการจัดทำแผน โครงการซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ทุกคนใน อบต. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจในชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ต้องมีการพัฒนาเสริมความรู้อยู่เสมอ และควรมีความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการผลิตและการจำหน่าย เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ดลมนรจ์ บากา, และคนอื่นๆ. 2546. *การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงในจังหวัดชายแดน*

ภาคใต้: รายงานสรุปผลการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปัตตานี.

รายงานนี้ได้รวบรวมการวิจัยในเรื่องต่างๆ ของบุคคล เจ้าหน้าที่ และ ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ตลอดจนชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสรุปผลของงานวิจัยทั้งหมด 5 เรื่อง ดังนี้คือ การมีส่วนร่วมของชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง บทบาทของอาสาพัฒนาชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ บทบาทของเกษตรกรตำบลและการพัฒนาตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และเรื่ององค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อคณะผู้วิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการสรุปผลการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะ

ดลมนรจ์ บากา, เกษตรชัย และหีม, และอับดุลเลาะห์ อับรู. 2547. *การมีส่วนร่วมของชาวชนบท*

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย.
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานการวิจัยนี้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และเลือกประชากรตัวอย่างจากห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ด้วยวิธีแบบวิธีการสำรวจและใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลจำนวน 1,974 คน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม จำนวน 40 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ชาวชนบทมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงในระดับปานกลาง และมีเพียง

บางส่วนเท่านั้นที่นำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยส่วนใหญ่มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและมีส่วนน้อยที่มีชีวิตความเป็นอยู่เหมือนเดิม และบางส่วนยังไม่เห็นถึงความสำคัญของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหมั่นปฏิบัติงานในพื้นที่ให้มากขึ้นโดยให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ชาวชนบทที่มีชีวิตความเป็นอยู่เหมือนเดิมให้มีชีวิตที่ดีขึ้น และชี้ให้เห็นถึงข้อดีและประโยชน์ของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อให้ประชาชนได้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมพอสมควรในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และมีการให้ความร่วมมือพอสมควร มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่นำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งชาวชนบทส่วนใหญ่กล่าวว่าหลังจากที่นำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาใช้แล้วรู้สึกว่าการเศรษฐกิจของครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการที่ชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่ามีชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพียงบางส่วนเท่านั้นที่เห็นความสำคัญ เห็นประโยชน์ และเห็นข้อดีของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง แล้วนำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาวิถีการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและครอบครัว และยังมีชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้อีกบางส่วนที่ไม่เห็นความสำคัญ ไม่เห็นประโยชน์ และไม่เห็นข้อดีของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง

ดลมนรจ์ บากา, เกษตรชัย และหีม, และนิอาเรฟ ระเด่นอาหมัด. 2545. *ความคิดเห็นขอ*

*ประชาชน ครู และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกระจายอำนาจการศึกษา
สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัย
อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*

รายงานการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็น และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ครู และ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ประชาชน ครู และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นด้วยต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายได้ความเห็นด้วยนั้นยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไปในทุกด้านของแต่ละกลุ่ม และยังเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การบริหารการศึกษาแก่ ครู ประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปของการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร และควรมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นก่อนจะมีการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบทางด้าน การศึกษา

ดลมนนรจ์ นากา, เกษตรชัย และหิม, และตายุติน อุสมาน. 2547. บทบาทของเกษตรตำบลและ พัฒนาการตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงาน การวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานการวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาท และเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ แบบพอเพียงของเกษตรตำบลและพัฒนากำตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อศึกษาบทบาท และเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรตำบล และพัฒนากำ ตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่าง จากห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบวิธีการสำรวจ และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล จำนวน 2,103 คน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ กลุ่ม จำนวน 60 กลุ่ม ผลของการวิจัยพบว่า จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นยังแสดงให้เห็นว่า พัฒนากำตำบลและเกษตรตำบลสามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ตามระเบียบ แบบแผน ตามความ รับผิดชอบ ตามความมุ่งหวัง และมีความเหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับมาแล้ว พัฒนากำตำบลและ เกษตรตำบลไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และเชิญชวนให้ประชาชนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงได้ และไม่สามารถให้ประชาชนนำหลักการ เศรษฐกิจแบบพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะว่าชาวไทยมุสลิมบางคนมีอคติต่อเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจภาษาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานของภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือในการสร้างความ เข้าใจและความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลและพัฒนากำตำบลกับประชาชน หรือ สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการ เศรษฐกิจพอเพียง และภาครัฐควรสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักการเศรษฐกิจ แบบพอเพียง แก่ประชาชนให้มากขึ้นและทั่วถึง

ดลมนรจ์ บากา,เกษตรชัย และหิม, และอุทัย เอกสะพัง. 2547. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลาม
ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาบทบาท และเปรียบเทียบบทบาทในการ
พัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อศึกษาบทบาท
และเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของผู้นำท้องถิ่นตามทัศนะของ
ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่างจากห้าจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ อันได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีการ
สำรวจ และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เป็น
รายบุคคล และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

รายงานการวิจัยที่ศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนา
เศรษฐกิจแบบพอเพียงซึ่งผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
กระทรวงมหาดไทยพอสมควร แต่ประชาชนในท้องถิ่นยังมีความคิดว่า ผู้นำของตนมีบทบาทใน
การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอยู่ในระดับต่ำผลมาจากระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ยังไม่
ค่อยชัดเจน

ผู้วิจัยเห็นว่า ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะกำหนดนโยบายใหม่ จัดให้มีการอบรม
ความรู้ทางวิชาการให้แก่ผู้นำท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องเศรษฐกิจแบบพอเพียง และ
เสริมความรู้ใหม่ๆ แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ เทคนิควิธีการใหม่ๆ อันเป็นผลให้ผู้นำสามารถปฏิบัติงาน
ตามบทบาทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดลมนรจ์ บากา,เกษตรชัย และหิม, และมะรอซี มะอิง. 2543. บทบาทผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน
ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาบทบาท และเปรียบเทียบบทบาทในการ
พัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของอาสาพัฒนาชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาบทบาท
และเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของอาสาพัฒนาชุมชนตามทัศนะ
ของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่างจากห้าจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบ
วิธีการสำรวจ และใช้กลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เป็น
รายบุคคล และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม ซึ่งพบว่า บทบาทของอาสาพัฒนา

ชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน และส่วนประชาชนมีทัศนคติต่ออาสาพัฒนาชุมชนในบทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ อาสาพัฒนาชุมชนมีความรู้ที่ยังไม่กระจ่าง หรือเข้าใจเพียงบางส่วน

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงแก่อาสาพัฒนาชุมชนให้มากกว่านี้ และควรจัดให้มีการทดสอบความรู้ก่อนที่จะมีการไปปฏิบัติเป็นแบบอย่างและแกนนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน

ดลมนรวิทย์ บากา,พีรยศ ราชิมมูลา, และหะสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจ

เกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดปัตตานี. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยเพื่อการศึกษาผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) คือ การเกษตร การประมง อุตสาหกรรม การเมืองสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดปัตตานี คณะวิจัยเลือกประชากรตัวอย่างจากจังหวัดปัตตานี และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจมีผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การเกษตร การประมง อุตสาหกรรม การเมือง สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาด้านเกษตร-ธุรกิจ การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อาจมีผลทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของคน สัตว์ และพืช ประชากรมีความเห็นว่าการสร้างโรงงานจำนวนมาก จะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ ทั้งอากาศ น้ำ และเสียง อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจทำให้นักธุรกิจชนชั้นกลางมีฐานะดีขึ้น แต่ประชาชนในพื้นที่ที่ยากจน เพราะจะต้องเสียค่าอุปโภคบริโภคในราคาสูง ประชากรมีความเห็นว่าผู้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างแท้จริงอาจมิใช่เจ้าของพื้นที่แต่เป็นบุคคลที่อยู่นอกพื้นที่ เช่น นายทุนจากกรุงเทพฯ หรือสิงคโปร์ มาเลเซีย ประชากรมีความเห็นว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคต่าง ๆ อาจทำให้เกิดปัญหาสังคมในพื้นที่ เพราะความแตกต่างของวัฒนธรรม ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาอาจทำให้เกิดอาชญากรรมการค้ายาเสพติด ปัญหาโสเภณี บ่อนเถื่อน ซึ่งล้วนแล้วเป็นอบายมุขทั้งสิ้น ประชากรมีความเห็นว่าการเพิ่มจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ไม่ว่าการเลือกตั้งระดับใดก็จะ เป็นไปตามความต้องการของเจ้าของโรงงาน และประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาทำให้สตรีมุสลิมทำงานในโรงงานมากขึ้น จนต้องละทิ้งการปฏิบัติศาสนกิจ และละทิ้งหน้าที่ตามหลักการ

ดลมนรจ์ บากา,พีรยศ ราอิมมูลา, และหะสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดยะลา. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการ TMT-GT ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร อุตสาหกรรม การเมือง สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของจังหวัดยะลา คณะผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่างจากจังหวัดยะลา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจมีผลกระทบด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สังคม การเกษตร การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาด้านเกษตร-ธุรกิจการเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อาจมีผลทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของคน สัตว์ และพืช ประชากรมีความเห็นว่าการสร้างโรงงานจำนวนมาก จะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษทั้งอากาศ น้ำ และเสียง อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจทำให้นักธุรกิจชนชั้นกลางมีฐานะดีขึ้น แต่ประชาชนในพื้นที่ที่ยากจน ประชากรมีความเห็นว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคต่าง ๆ อาจทำให้เกิดปัญหาสังคมในพื้นที่ เพราะความแตกต่างของวัฒนธรรม ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจทำให้เกิดอาชญากรรมการค้ายาเสพติด ปัญหาโสเภณี บ่อนเถื่อน ซึ่งล้วนแล้วเป็นอบายมุขทั้งสิ้น ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจทำให้เกิดธนาคารอิสลาม ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจมีการปฏิรูปการศึกษา ประชากรมีความเห็นว่าการเพิ่มจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับใดก็จะเป็นไปตามความต้องการของเจ้าของโรงงาน ประชากรมีความเห็นว่าการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจอาจทำให้สตรีมุสลิมทำงานในโรงงานมากขึ้น จนต้องละทิ้งการปฏิบัติศาสนกิจ และหน้าที่ตามหลักศาสนา

ดลมนรจ์ บากา,เกษตรชัย และหีม, และหะสัน หมัดหมาน. 2547. องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จทั้งภายในและภายนอก และระดับความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่างจากห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสำรวจ และ

ใช้การสัมภาษณ์ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบภายในของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง เพียงเล็กน้อยเท่านั้น องค์ประกอบภายนอกของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงเป็นอย่างมาก

ดลยา เทียนทอง. 2545. *ความร่วมมือไทย-มาเลเซียในการพัฒนาพื้นที่เขตไหล่ทวีปทับซ้อนในอ่าวไทย*. สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจัยนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างไทยกับมาเลเซียในการพัฒนาพื้นที่เขตไหล่ทวีปทับซ้อนในอ่าวไทย ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากประเทศไทยกับมาเลเซียประสบปัญหาพื้นที่เขตไหล่ทวีปทับซ้อนกันขึ้น ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจาก การที่ต่างฝ่ายต่างอ้างสิทธิประโยชน์สูงสุดเท่าที่พึงจะกระทำได้ตามอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยเขตไหล่ทวีป ค.ศ.1958 ในการครอบครองเขตไหล่ทวีปของตนในอ่าวไทย โดยที่ไม่มีการเจรจาตกลงแบ่งเขตระหว่างกันอย่างเป็นทางการ แต่อย่างไรก็ตาม ไทยกับมาเลเซียสามารถหาทางออกในการแก้ไขปัญหาได้ด้วยการที่มาเลเซียเป็นฝ่ายเสนอให้หันมาพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน โดยใน ค.ศ.1979 ผู้นำรัฐบาลของทั้งสองประเทศได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการก่อตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซียในการพัฒนาและแสวงหาประโยชน์จากพื้นที่เขตไหล่ทวีปทับซ้อน

ความร่วมมือนี้ เป็นไปเพื่อเสริมสร้างผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจในเรื่องก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งเกี่ยวโยงไปสู่ผลประโยชน์ด้านการเมือง และความมั่นคง โดยมีปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นในขณะนั้น คือ การเกิดวิกฤตการณ์พลังงานของโลก และสภาพการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้แก่ การขยายตัวของพรรคคอมมิวนิสต์ และการก่อการร้าย และภายหลังจากการลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้มีการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อก่อตั้งองค์กรร่วมอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งใน ค.ศ.1990 องค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย ได้ก่อตั้งอย่างเป็นทางการตามกฎหมาย และจากนั้นเป็นต้นมาก็ได้ดำเนินการกิจมาจนถึงปัจจุบัน

ดวงใจ เปลี่ยนบำรุง. 2540. *พฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยมหิดล.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเอง คุณภาพชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน

จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่เหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลด้วย

ทวิ ธนตระกูล, และคนอื่นๆ. มปป. การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนาสามจังหวัด

ชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

งานวิจัยนี้กล่าวถึงเรื่อง ความยากจนของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาที่ซับซ้อนกันมาอย่างยาวนาน อาทิ ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเรื่องการทำมาหากิน ซึ่งรัฐบาลทุ่มเทแก้ไขปัญหาคความยากจนเป็นอย่างมากแต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุลผล อาจจะเป็นเพราะ เป็นการกระทำของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว จึงทำให้โครงการต่างๆ กระจัดกระจายส่งผลไม่ทั่วถึง การทุ่มเทและพัฒนาอย่างเข้าถึงและต่อเนื่องเป็นเรื่องเกินกำลังที่รัฐบาลจะทำได้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรจงใจให้ภาคเอกชน เข้ามาลงทุนในกิจกรรมต่างๆ โดยจะต้องใช้มาตรการจูงใจที่เป็นพิเศษ เพื่อชดเชยโอกาสเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภาพพจน์ของสถานการณ์ในบริเวณนี้ และเข้ามาเป็นแนวร่วมในการพัฒนาให้การดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ทัศนีย์ พรหมไพจิตร. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียน

ประถมศึกษาขยายโอกาสของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นและดัดแปลงจากงานวิจัยของผู้อื่น และนำไปสัมภาษณ์โดยครูที่สามารถพูดภาษามลายูท้องถิ่นได้ ผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียน การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังของผู้ปกครองในอาชีพของบุตรเมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้นุตรประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพกรรมกร และผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต อาชีพการค้า อาชีพผู้ใช้ วิชาชีพวิชาการ ค่านิยมทางการศึกษาของผู้ปกครอง และความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรและกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนต่อในโรงเรียนประถมศึกษา เดินทางจาก

บ้านมาโรงเรียนที่ไม่สะดวกของบุตรมีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อของเยาวชนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

นพดล สุตันตวิญญ์กุล. 2538. การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้:

ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบัน รูปแบบ วิธี ปัญหาและสาเหตุ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบและวิธีการของการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดยะลา รวมทั้งผู้บริหารที่เป็นนายตำรวจระดับสูง จากการศึกษาพบว่าในส่วนของการฝึกอบรมของข้าราชการตำรวจภูธร ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตร ศอ.บต โดยให้เหตุผลว่าไม่มีประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน มองไม่เห็นความสำคัญของการฝึกอบรม ส่วนการแก้ไขเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม เห็นว่าไม่ต้องแก้ไขเนื้อหาสาระ เพราะไม่มีความจำเป็นและสำคัญอะไร และมีความเห็นว่าควรจัดฝึกอบรมที่อำเภอดีที่สุด เพราะทราบปัญหาในพื้นที่ได้มากกว่า ส่วนการฝึกอบรมนั้นเห็นว่าควรจัดการฝึกอบรมในส่วนกลาง เพราะส่วนกลางมีผู้บังคับบัญชาทุกระดับ มีงบประมาณมากและมีวิทยากรที่พร้อม ส่วนความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าการฝึกอบรมจะช่วยให้เข้าใจและปฏิบัติงานในหน้าที่ร่วมกับประชาชน

นฤทธิ ดวงสุวรรณ. 2545. คนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ชีวิตที่อยู่ในท่ามกลางกระแสความ

ขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: รายงานการวิจัย. โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้.

งานศึกษารวบรวมข้อมูลของหนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มน้ำทะเลสาบ และทะเลสาบสงขลา ชาวนาทุ่งระโนด ซึ่งได้เสนอประวัติความเป็นมาของทุ่งระโนด ลักษณะพื้นที่ระบบชลประทาน ผลกระทบของการสร้างประตูระบายน้ำบริเวณปากกระวะ เขตน้ำท่วม การทำนาในรูปแบบใหม่ และปัญหาของชาวนา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงชาวประมงพื้นบ้านและผลกระทบจากการสร้างประตูระบายน้ำบริเวณปากกระวะ มลพิษของน้ำในทะเลสาบ และปัญหาของชาวประมงการขยายพื้นที่การทำนาทุ่งและปัญหาการทำนาทุ่ง การเปลี่ยนแปลงของชุมชน ข้อเสนอของสมาพันธ์ชาวประมงทะเลสาบสงขลา

นันทเดช ย้อยนวล. 2541. ขบวนการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดน

ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านความมั่นคงปลอดภัยและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานด้านผลประโยชน์ตอบแทน ด้านลักษณะและสภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการยอมรับนับถือผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามความสามารถทางภาษา ศาสนาที่นับถือ ภูมิลำเนาเดิม ระดับการศึกษา ตำแหน่งขนาดของสถานีตำรวจ ประสบการณ์ในการทำงานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และรายได้ต่อเดือน รวมทั้งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการ/แนวทางในการเสริมสร้างและบำรุงขวัญให้แก่ข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการตำรวจในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานีและจังหวัดนราธิวาส เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการตำรวจมีขวัญในการปฏิบัติงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการตำรวจที่มีตำแหน่ง ศาสนา ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมและหลายด้าน ไม่แตกต่างกัน ข้าราชการตำรวจที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีภูมิลำเนาเดิมในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่า ข้าราชการตำรวจที่มีความสามารถทางภาษาต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่สามารถใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสื่อสารได้ดี มีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มอื่น ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจที่มีขนาดต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธรตำบล มีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่า ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธรอำเภอ / กิ่งอำเภอ ข้าราชการที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีขวัญในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านผลประโยชน์ตอบแทน พบว่า ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้ 9,640 บาทขึ้นไป มีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่ากลุ่มอื่น

ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารระดับสูงของกรมตำรวจและผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ควรพิจารณาให้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงของข้าราชการตำรวจให้สูงขึ้น และควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และภาษามลายู โดยปฏิบัติควบคู่ไปกับการหาวิธีการสร้างจริยธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจให้แก่ข้าราชการตำรวจที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

นาวาจารย์ ปานาภาแข็ง. 2544. *คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามเกณฑ์คุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วย กลุ่มประชากรคือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) แบบเลือกตอบ (Multiple choice Questions) และข้อคำถามปลายเปิด (Opened Questionnaire)

จากการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร และขาดบุคลากรปฏิบัติงาน รวมทั้งขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน จึงควรแก้ไขด้วยการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารโรงเรียนให้แก่ผู้บริหารและครูใหญ่ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุง เพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐานและมีคุณภาพการศึกษาที่ดีในอนาคต

นิมิต ยศกิจ. 2541. *ขวัญของครูประถมศึกษาในโรงเรียนเสี่ยงภัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับขวัญและเปรียบเทียบขวัญของครูประถมศึกษาในโรงเรียนเสี่ยงภัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและครูประถมศึกษาในโรงเรียนเสี่ยงภัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเสี่ยงภัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพบว่า ขวัญของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ครูเพศชายมีขวัญสูงกว่าครูเพศหญิง ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีขวัญสูงกว่าครูกลุ่มอายุ 31-40 ปี ครูที่นับถือศาสนาต่างกัน มีขวัญแตกต่างกันโดยครูที่นับถือศาสนาอิสลามมีขวัญสูงกว่าครูที่นับถือศาสนาพุทธ ครูที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีขวัญไม่แตกต่างกัน ครูที่มีรายได้ต่างกัน มีขวัญแตกต่างกันโดยครูที่มีรายได้สูงกว่า 15,048 บาท มีขวัญสูงกว่าครูที่มีรายได้ต่ำกว่า 9,940 บาท ครูที่สามารถใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสื่อสารได้มีขวัญสูงกว่าครูที่ไม่สามารถใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสื่อสาร ครูที่มีความเข้าใจในวัฒนธรรมชุมชนสูงมีขวัญสูงกว่าครูที่มีความเข้าใจในวัฒนธรรมชุมชนต่ำและปานกลาง ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับขวัญของครูประถมศึกษา ได้แก่ ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเรื่องของสวัสดิการ และปัญหาการส่งเสริมขวัญ

และกำลังใจ ครูประถมศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขวัญที่สำคัญ 3 อันดับ ได้แก่การจัด
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การจัดสวัสดิการอย่างยุติธรรม และผู้บริหารระดับสูงควรส่งเสริม
ขวัญและกำลังใจแก่ครู

นิยม สองแก้ว. 2542. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศอ. บต. ต่อการพัฒนาจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ในทวศนะของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัด 7
กระทรวงหลัก. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาถึงบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง และ
เปรียบเทียบระหว่างบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ ศอ.บต. ต่อการพัฒนาจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ ในทวศนะของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัด 7
กระทรวงหลัก เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทวศนะของนายอำเภอ และหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับจังหวัดสังกัด 7 กระทรวงหลัก เกี่ยวกับบทบาทของ ศอ.บต. ต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม พบว่า บทบาทที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่า
บทบาทที่คาดหวังซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่ามาก โดยที่บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์จะมีปัญหา
ในการปฏิบัติมากที่สุด ศอ.บต. อาจจะประสบความสำเร็จในกลุ่มผู้นำศาสนาและประชาชนที่นับ
ถือศาสนาอิสลาม เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของ ศอ.บต. การที่ ศอ.บต. จะพัฒนาและ
แก้ไขปัญหา จะต้องปรับปรุงบทบาทของตนเองให้เป็นองค์หลักในการวางแผน ตลอดจนการ
ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของทั้งภาครัฐและ
เอกชนในแต่ละด้าน

นิเวติะ หะยีวามิง. ม.ป.ป. . ความเชื่อเกี่ยวกับความจริงทางวิทยาศาสตร์ของชาวไทยมุสลิมใน 5
จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานวิจัยนี้เกี่ยวกับ ความเชื่อต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ และนวัตกรรม
ใหม่ ของชาวไทยมุสลิม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลาและ
นราธิวาส มีสมมุติฐานว่ามุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความเชื่อเกี่ยวกับความจริงทาง
วิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม พบว่ามุสลิมใน 5 จังหวัดนี้ มีความเชื่อ
เกี่ยวกับความจริงทางวิทยาศาสตร์สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม โดยประชากรที่มี
การศึกษาสายสามัญมีความเชื่อความจริงทางวิทยาศาสตร์สอดคล้องกับหลักการศาสนาอิสลาม
ทุกระดับชั้น ไม่แตกต่างกันมาก แต่ประชากรที่มีการศึกษาสายศาสนาในระดับปริญญาตรีจะมี
ความเห็นด้วยสูงมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการศึกษาศาสนาสูงจะมีผลต่อความเชื่อ

โนรี ใจใส, และคนอื่น ๆ. 2537. ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของ จังหวัดปัตตานี เพื่อรองรับแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงาน การวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานวิจัยนี้ศึกษา ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของ จังหวัดปัตตานี เพื่อรองรับแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการศึกษา พบว่าจังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมได้ไม่แตกต่างจาก จังหวัดอื่น ๆ ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยกัน แต่เมื่อรัฐบาลมีโครงการพัฒนาสามเหลี่ยม เศรษฐกิจ (IMT-GT) โดยได้เลือกจังหวัดสงขลาเป็นเมืองหลัก ปัตตานีเป็นเมืองรอง ทำให้จุดเน้น และการจัดตั้งโครงการใหญ่ ๆ ยังกระจายไปไม่ถึงจังหวัดที่เป็นเมืองรอง ประกอบกับภาพพจน์ ด้านความไม่ปลอดภัยและความไม่มั่นคงของจังหวัดปัตตานีด้วย แต่เชื่อว่าเมื่อทุกฝ่ายได้ตระหนัก ถึงปัญหาและลดปัญหาเหล่านี้ลงได้ การขยายตัวด้านเศรษฐกิจคงจะดีขึ้น โดยภาครัฐจะต้อง พัฒนาด้านอื่น ๆ รองรับไว้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นรัฐจะต้องร่วมพัฒนาความพร้อมของพื้นที่ทั้ง ในด้านของสิ่งสาธารณูปโภคและวัตถุดิบที่จะรองรับอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่า จะให้พื้นที่บริเวณไหนเป็นเขตเศรษฐกิจที่จะรองรับอุตสาหกรรมอะไร ทางภาครัฐจะต้องกำหนด นโยบายและแผนให้ชัดเจนด้วย

ดังนั้น ด้วยความไม่ชัดเจนของรัฐบาลที่จะใช้แผนการพัฒนาลำดับใด จะทำให้เกิดช่องโหว่ และเสียเปรียบต่อประเทศเพื่อนบ้านได้ ฉะนั้น รัฐบาลควรมีความชัดเจนในพื้นที่ว่าเขตเศรษฐกิจ ใดจะรองรับอุตสาหกรรมประเภทใด และพัฒนาตามแผนการที่ได้จัดเตรียมไว้ตามขั้นตอน และ ควรตระหนักถึงปัญหาความไม่ปลอดภัยและความมั่นคงในจังหวัดปัตตานีด้วย เพื่อที่เศรษฐกิจจะได้ ขยายตัวมากกว่านี้

บรรจง นะแล. 2544. ความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรกรณีเรือปั่นไฟปลากะตัก: รายงานการ วิจัย. โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลภาคใต้.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรกรณี เรือปั่นไฟปลากะตักเป็น ปัญหาที่กระทบต่อทรัพยากรพันธุ์สัตว์น้ำและอาชีพชาวประมงพื้นบ้าน จากการที่เกิดปัญหาความ ขัดแย้งจากเรือปั่นไฟปลากะตักเป็นความขัดแย้งที่รุนแรงถึงขั้นทำการปิดอ่าวเป็นครั้งที่ 2 เพื่อ เรียกร้องให้จังหวัดสงขลาปลดเรือประมงปลากะตัก ชาวประมงพื้นบ้านภาคใต้ได้ร่วมกับกลุ่ม นักวิชาการ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ เข้ามารวมตัวเพื่อ ชุมนุม ซึ่งในวันนี้การแก้ไขปัญหารื่องดังกล่าวยังไม่สามารถยุติที่ต้นตอของปัญหาได้ ทำให้ ชาวประมงในหลายๆ พื้นที่เดือดร้อนอันเป็นผลมาจากเรือปั่นไฟปลากะตัก ก็ยังมีอยู่ทั่วไป ควรริบ ยุติปัญหาโดยออกประกาศยกเลิกใช้เครื่องปั่นไฟเพราะเป็นการทำประมงที่ทำลายล้างและขัดต่อ

คำประกาศของสหประชาชาติที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้ว่าด้วยเรื่องการทำกรประมงแบบมี
จรรยาบรรณ

ประจัน มณีนิล, และจิราภา วรเสียงสุข. 2541. สาเหตุและแรงจูงใจในการเสพยาเสพติดของกลุ่ม
เยาวชนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สถาบันภาษาและวัฒนธรรม
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและแรงจูงใจในการเสพยาเสพติดของกลุ่ม
เยาวชนและผลของการติดยาเสพติด รวมทั้งทรรศนะและมาตรการที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหการ
แพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุก
ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ผลของการศึกษา
วิจัยครั้งนี้พบว่า สาเหตุมาจากบุคลิกภาพ เฉพาะตัวของผู้ติดยาเสพติดที่เกิดความคิดเกี่ยวกับ
ตัวเองในทางที่ไม่ดี มีปมด้อย จึงเรียนรู้และรับเอาสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายไว้ ชื่นชอบไปในทางที่ชั่วร้าย
เสียหาย มากกว่าที่จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม เป็น "ทางออก" สำหรับชีวิตโดยการใช้ยาเสพติด
หรือใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดสำหรับตนเอง พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่บกพร่อง เสียหาย เป็นผล
สืบเนื่องมาจากความบกพร่องของ "ระบบครอบครัว" ที่ขาดการขัดเกลาขาดการอบรมสั่งสอน และ
ไม่เอาใจใส่การเลี้ยงดูเท่าที่ควรโดยเฉพาะผู้ชาย และสาเหตุมาจากสังคมสิ่งแวดล้อมและชุมชน
ที่เต็มไปด้วยยาเสพติดซึ่งหาซื้อขายกันได้ง่าย สำหรับมาตรการที่จะนำมาใช้ในการป้องกันคือ
กฎหมายและการบังคับใช้ จะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งบทลงโทษ
แก่ผู้กระทำความผิดให้หนักขึ้นโดยผู้กระทำความผิดส่วนมากได้ระบุว่า การลงโทษจำคุกให้สูงขึ้น
และโทษประหารชีวิตจะสามารถแก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้เป็นอย่างดีและมี
ประสิทธิภาพมากที่สุด

ประยงค์ ไขขัด. 2541. การศึกษาลักษณะการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้:
รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจาก 10 หมู่บ้าน 308 ครัวเรือน ใช้แบบสัมภาษณ์
เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่
ในระดับสูงมาก คือ ผลัดกันเกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ และจะ
ได้ประโยชน์จากการผลิตสินค้า ซึ่งจะเป็นการประหยัด ทุนแรงและทุนเวลา

ชนิดของวิทยาการสมัยใหม่ที่มีการยอมรับสูงในชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ รถยนต์
ตู้เย็น วิทยุและโทรทัศน์ พัดลม เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้ช่วยเพิ่มความ
สะดวกสบายให้แก่ผู้เลือกใช้และมีส่วนในการทำให้อุตสาหกรรมเจริญขึ้น

ปิ่น จันจุฬา, และคนอื่นๆ. 2545. การเลี้ยงไก่เบตงในหมู่บ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของ
ประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ รูปแบบและ
เทคโนโลยีการเลี้ยงไก่ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการเลี้ยงไก่เบตงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
คือจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ใช้การสัมภาษณ์เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูล จากการศึกษา
พบว่า เกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา และ
มัธยมศึกษา และมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ สองในสามนับถือศาสนาพุทธ และที่เหลือ
นับถือศาสนาอิสลาม อาชีพหลักที่สำคัญ คือ การทำสวนยาง รับจ้างทั่วไป ทำสวนผลไม้และ
เลี้ยงสัตว์ อาชีพรองที่สำคัญคือ การเลี้ยงสัตว์ มีมาตรฐานความเป็นอยู่และมีสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกในระดับปานกลาง ที่ดินขนาดเล็ก แต่เป็นที่ดินของตนเอง การเช่าที่ดินผู้อื่นมีน้อยมาก
การใช้ที่ดินมีส่วนผสมผสานในหลายกิจกรรม มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เบตงในระดับปานกลาง
เหตุผลที่สำคัญของการเลี้ยงไก่เบตงก็เพื่อการบริโภค การค้า และชอบ เกษตรกรเพียงส่วนน้อยเคย
ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่เบตง ขณะที่ส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับการให้บริการและมี
ความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการผลิตไก่เบตง ได้แก่ ขาดความรู้
เกี่ยวกับโรคและการป้องกันและการคัดเลือกและการผสมพันธุ์ ต้นทุนอาหารสัตว์และโรงเรือนสูง
และปัญหาโรคระบาด

พรทิพย์ อิศริยานนท์. 2547. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย: กรณี
ศึกษานักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของ
นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและญี่ปุ่น ตลอดจนพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศ
มาเลเซียและญี่ปุ่นที่เดินทางมาประเทศไทยในอนาคต โดยใช้ข้อมูลระหว่างปีพ.ศ. 2531-2546

จากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจากมาเลเซียที่เดินทางมา
ประเทศไทย ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล ดัชนีราคาผู้บริโภคโดยเปรียบเทียบ และต้นทุนค่าใช้จ่าย
เฉลี่ยต่อคน ในช่วงที่ผ่านมาชาวมาเลเซียมีแนวโน้มมาเที่ยวไทยมากขึ้น ส่วนผลการพยากรณ์ในปี

พ.ศ. 2547-2551 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ดังนั้นภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวให้รองรับการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. 2542. การรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันของประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่าง เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ การนับถือศาสนา เขตที่อยู่อาศัย ภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และการติดต่อกับผู้นำความคิดเห็นกับการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวัน กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่มีอายุ 15-61 ปี อาศัยอยู่ใน ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส ใช้แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่าประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เลือกรับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ เขตที่อยู่อาศัย ทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และการติดต่อกับผู้นำความคิดเห็น ไม่มี ความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวัน การศึกษา การนับถือศาสนา และภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน มีความสัมพันธ์ โดยประเด็นที่น่าสนใจ พบว่าประชาชนยังมีการศึกษาสูงขึ้นก็จะมีการใช้ภาษาไทยสื่อสารในชีวิตประจำวันมากขึ้น และนำไปสู่การรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันมากขึ้นด้วย ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ทักษะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน กับการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นความสัมพันธ์ลงภายใต้เงื่อนไขการติดต่อกับผู้นำความคิดเห็น ส่วน รายได้ การนับถือศาสนา เขตที่อยู่อาศัย ภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันกับการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันมีความสัมพันธ์เฉพาะอย่าง ภายใต้เงื่อนไขการติดต่อกับผู้นำความคิดเห็น ซึ่งเป็นตัวแปรเฉพาะอย่าง

พล์ ขวัญนัย, และประเสริฐ รักไทยดี. 2543. ความตระหนักขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการป้องกันน้ำเสีย: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ตอนกลางลุ่มน้ำปัตตานี. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความตระหนักขององค์การบริหารส่วนตำบล ในท้องถิ่นที่มีผลต่อการป้องกันน้ำเสีย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการป้องกันน้ำเสีย กลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ตอนกลาง กลุ่มแม่น้ำปัตตานี เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นด้วยกับการปล่อยน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมมีผลต่อภาวะน้ำเสียในแม่น้ำปัตตานี และระดับการศึกษา สถานภาพรวม การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และอายุการทำงานที่แตกต่างกัน จะมีความตระหนักต่อการป้องกันน้ำเสียแตกต่างกัน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่า ปัญหาน้ำเสียจากองค์การบริหารส่วนตำบล การรับรู้ปัญหาจัดอยู่ระดับปานกลาง การประชาสัมพันธ์จัดอยู่ระดับปานกลาง บทบาทในการป้องกันน้ำเสียขององค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดมาตรการป้องกันน้ำเสียและกำหนดแผนงานในการป้องกันน้ำเสีย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะต้องให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการป้องกันน้ำเสียและควรประชาสัมพันธ์ในเรื่องปัญหาน้ำเสีย การจัดการขยะในชุมชนควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจะให้ความสำคัญในการกำหนดมาตรการรวมถึงแผนงานในการป้องกันน้ำเสีย

พิทักษ์ไท เทพนอก. 2539. การพัฒนานุเคราะห์ข้าราชการกรมการปกครองในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนานุเคราะห์ข้าราชการกรมการปกครองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการพัฒนานุเคราะห์ข้าราชการกรมการปกครอง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ข้าราชการและลูกจ้างในที่ทำกรปกครองอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดยะลา จากการศึกษาพบว่าข้าราชการและลูกจ้างส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมทั้งในหลักสูตรของศูนย์อำนวยการบริหารงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.และหลักสูตรทั่วไปและโดยทั่วไปข้าราชการและลูกจ้างส่วนใหญ่ทั้งที่เคยเข้ารับการอบรมมาแล้วและที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรมมาก่อน ต่างก็ให้ความสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรม แต่ยังคงมีปัญหาอยู่บ้างเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมจัดเพิ่มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ศูนย์ศึกษาการระหว่างประเทศ. 2545. ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย:

รายงานการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ฯ

รายงานการศึกษาเรื่อง ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย จะเน้นไปที่ปัญหาชายแดนไทยในระดับประชาชนกับประชาชน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากแนวชายแดนซึ่งสองประเทศมีพรมแดนติดกันกว่า 600 กิโลเมตร จึงมีปัญหาในเรื่องการปักปันเขตแดน บุคคลสองสัญชาติ และการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเกิดขึ้นด้วย ในปัจจุบัน ปัญหาตามแนวชายแดนระหว่างไทยและมาเลเซีย ได้ลดระดับความรุนแรงไปมาก เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงไปภายในประเทศทั้งสอง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจจึงได้รับความสนใจมากกว่า

มะรุติณ ปะสุ. 2541. การดำเนินธุรกิจส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย: ศึกษาเฉพาะ

อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบันของธุรกิจการส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย รูปแบบการบริหารธุรกิจการส่งออก และเสนอแนะนโยบายการปรับปรุงธุรกิจการส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย เก็บข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินธุรกิจส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การค้ากับประเทศที่สาม และการค้ากับประเทศมาเลเซีย โดยตรง และประเทศมาเลเซียประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้การค้าชายแดนมีมูลค่าลดลง ในด้านการลักลอบส่งสินค้าออกนั้น ได้แก่ ข้าวสาร ผัก ผลไม้ เสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์พลาสติก ทั้งนี้เนื่องจากการหลีกเลี่ยงภาษีของประเทศมาเลเซีย อีกทั้งสาเหตุจากขั้นตอน กฎระเบียบ และพิธีการศุลกากร ค่อนข้างยุ่งยาก และมีขั้นตอนมาก ปัญหาในทางปฏิบัตินั้น ได้แก่ปัญหาด้านขั้นตอนในการให้บริการมากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาด้านกฎระเบียบ ลักษณะทั่วไปของธุรกิจ จากการศึกษาพบว่า ครึ่งหนึ่งมีการดำเนินงานแบบเจ้าของคนเดียว รองลงมา มีการดำเนินงานแบบห้างหุ้นส่วน และดำเนินการในรูปแบบบริษัท ความคิดเห็นของภาครัฐและเอกชน ในการปรับปรุงการจัดการดำเนินธุรกิจส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย ดังนี้ การกำหนดนโยบายส่งเสริมการค้าและการส่งออกที่จะช่วยลดต้นทุน การจัดตั้งเขตส่งออกเพื่อลดขั้นตอนพิธีการศุลกากรที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกหรือก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ การส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของสินค้าส่งออก ส่งเสริมในด้านข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด และการส่งออกเฉพาะเขต และการอำนวยความสะดวก การประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง กับผู้ค้าหรือผู้ส่งออก ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยนี้ ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงกฎระเบียบให้มีความยืดหยุ่น มีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในพิธีการศุลกากร

ไมตรี จันทรา, และคนอื่น ๆ. 2540. แนวทางการปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ เพื่อ

แก้ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ : สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ การบัญชาการทหารสูงสุด.

การศึกษาวិเคราะห์สภาพทางสังคมจิตวิทยา การเมือง การทหาร ความสัมพันธ์ และ
ปัญหาระหว่างไทย-มาเลเซีย รวมทั้งนโยบายและแนวทางปฏิบัติตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ .
มีวัตถุประสงค์ ที่มุ่งให้ความความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมาเลเซีย เป็นไปอย่างใกล้ชิด ขจัดความ
ระแวงสงสัยระหว่างกันและกัน และให้พื้นที่ชายแดนไทยมาเลเซียมีความมั่นคงปลอดภัย และ
ก้าวหน้าจึงได้กำหนดภารกิจในการปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความ
เข้าใจอันดีระหว่างกันเกี่ยวกับปัญหาชายแดนไทยและมาเลเซีย โดยมุ่งหวังกลุ่มรัฐบาลมาเลเซีย
และประชาชนตามแนวชายแดนไทยและมาเลเซีย เพื่อโน้มน้าวชักจูงให้รัฐบาลมาเลเซียและ
ประชาชนมาเลเซียเข้าใจความต้องการของไทย

ไมตรี สมะแอ. 2546. การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย. ภาคนิพนธ์ คณะ

พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาจากหนังสือ บทความ ข่าวสาร เอกสารทางด้านการข่าว และประมวล
เหตุการณ์การก่อการร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย สอบถามและแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญและจากประสบการณ์ของผู้ศึกษาเอง ซึ่งได้มีส่วนร่วมในการ
ปฏิบัติงานทางด้านการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มขบวนการโจรก่อการร้ายที่เกิดขึ้นใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ผลการศึกษาพบว่าสถานการณ์การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ของไทยที่เกิดขึ้นมาโดยตลอด นับแต่มีปัญหาการขัดแย้งจนส่งผลให้เกิดมีการก่อตั้งขบวนการ
แบ่งแยกดินแดน (ขบถ.) การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เกิดจากตัวแปรสำคัญ
คือ การมีขบวนการแบ่งแยกดินแดนเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัจจัยสำคัญคือ
อิทธิพลแห่งประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านเศรษฐกิจและ
ความยากจน และกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งใช้สถานการณ์การก่อการร้ายเป็นเครื่องมือ

ข้อเสนอแนะ รัฐบาลต้องแก้ปัญหาทั้งระบบไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สังคม
การเมือง และที่สำคัญคือการสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย เพื่อเป็นการตัดโอกาสในการปลุกระดม
และแย่งชิงประชาชนเข้าไปเป็นสมาชิกของขบวนการโจรก่อการร้ายกลุ่มต่างๆ ด้านการศึกษา รัฐบาล
จึงควรจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างเต็มรูปแบบ
ทั้งงบประมาณ เครื่องมือ กำลังคน และหลักสูตรการศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งและได้มาตรฐาน
ด้านคุณภาพของการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ รัฐบาลควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการลงทุนในพื้นที่
ให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการประมง ให้เป็นอุตสาหกรรมรายย่อย การสร้าง
จิตสำนึกความเป็นไทย ต้องเร่งสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีความรู้สึก และสำนึกว่าทุกคนคือคนไทย

รัฐบาลจะต้องเร่งรัดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน โดยการลดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรพิจารณากลับกรองในการนำเสนอของสื่อในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชายแดนภาคใต้ด้วยความรอบคอบมากยิ่งขึ้น

วรินทร์ เกรย์. 2541. การศึกษาแบบการสนทนากลุ่มเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ

ภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิม: รายงานการวิจัย. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

รายงานการวิจัยนี้เสนอเนื้อเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิม พบว่าสตรีไทยมุสลิมมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าการคุมกำเนิด ซึ่งส่งผลให้ชาวไทยมุสลิมมีอัตราการเพิ่มที่สูง ซึ่งรัฐบาลไทยตระหนักถึงผลกระทบของการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

ถึงแม้ว่าภาวะเจริญพันธุ์ของชาวมุสลิมในภาคใต้ยังคงสูงอยู่แต่มีแนวโน้มที่จะลดลง เพราะชาวไทยมุสลิมตระหนักถึงความจำเป็นเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้น องค์ประกอบเหล่านี้แสดงให้เห็นค่อนข้างชัดเจนว่า ภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมจะลดลงได้ในอนาคต โดยเน้นการรณรงค์เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวโดยใช้วิธีคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เพื่อเว้นระยะการมีบุตรและเพื่อสุขภาพของมารดา

วงศ์วิทย์ อัครวโรทัย. 2542. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา

วิทยาลัยเทคนิค ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคและ เปรียบเทียบระดับความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ตามคุณลักษณะของนักศึกษาจากตัวแปร เพศ ศาสนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต รายได้ และการคบเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบทดสอบ แบบวัดเจตคติ และแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ระดับดี เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ระดับดี และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ระดับปานกลาง โดยนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค หญิงมีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าชาย นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่นับถือศาสนาพุทธมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม และนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มุ่งอนาคตสูงมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

ดีกว่านักศึกษาที่มีการมุ่งอนาคตปานกลาง และมีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่มีรายได้ปานกลางมีเจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่มีรายได้มาก นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคที่คบเพื่อนไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงมีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาที่คบเพื่อนมีพฤติกรรมเสี่ยง

ข้อเสนอแนะ บุคลากรสาธารณสุขควรเข้าไปรณรงค์ ส่งเสริมความรู้และการป้องกันโรคเอดส์ในวิทยาลัยหรือชุมชนให้มากขึ้น เป็นการสร้างฐานความรู้ เจตคติในการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ถูกต้อง และให้การอบรมแก่อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรทั่วไป

วชิระ อัลภาชน์, และวิชัย รูปขำดี. 2546. *ความคิดเห็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง ต่อเหตุการณ์การก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการที่ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อเหตุการณ์เกิดความไม่สงบเรียบร้อย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของการก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ว่าเกิดจากสาเหตุใด กลุ่มตัวอย่าง คือข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษพบว่า การเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดจากนักการเมืองในพื้นที่ที่สูญเสียผลประโยชน์ ปัญหาการสร้างเงื่อนไขจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปัญหาคนด้อยโอกาสทางสังคมและคุณภาพการศึกษา ประวัติศาสตร์ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเสนอแนะ รัฐควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องด้านประวัติศาสตร์ แก่ประชาชนในพื้นที่ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมมาปฏิบัติงาน และต้องมีการกำจัดอิทธิพลของนักการเมืองทุกระดับในท้องถิ่น

วรสุตา ขวัญสุวรรณ. 2539. *สภาพและปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการสอนศิลปศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ของครูศิลปศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านนักเรียน ด้านหลักสูตร ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการผลิต และใช้สื่อการสอน ด้านการวัดผล และการประเมินผล

ผลการวิจัย พบว่า สภาพของการปฏิบัติงานของครูศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษาใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทุกด้านที่ศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านนักเรียน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และปัญหาของครูผู้สอนศิลปศึกษา ระดับ ประถมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน ส่วนสภาพการสอน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในด้านนักเรียน . คือ นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมศิลปศึกษาบางอย่างได้ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ท้องถิ่น ข้อที่มีเจ็ลี่ยน้อยที่สุดอยู่คือหลักสูตร ในข้อที่เกี่ยวกับความไม่สอดคล้องของหลักสูตร ศิลปศึกษากับท้องถิ่นในด้านศาสนา และในส่วนของปัญหาการสอน ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ ในด้านนักเรียน ในข้อที่เกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปศึกษา ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในด้านหลักสูตร ในข้อที่เกี่ยวกับความเข้าใจหลักสูตรศิลปศึกษาของครูผู้สอน

วัฒนา สุกัณศิลป์. 2544. วัฒนธรรมบริโภคแรงงานรับจ้างในชุมชนชนบท อำเภอตากใบ จังหวัด

นราธิวาส: รายงานการวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งให้ความสนใจไปที่ปรากฏการณ์ที่เรียกกันว่า วัฒนธรรมบริโภคของกลุ่ม ชาวบ้านที่ทำงานรับจ้าง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าแรงงานรับจ้างไม่ใช่ผู้บริโภคที่รับรู้สัณญิกคิด แต่เป็นคนที่ยังงักเงือก ให้ความหมาย ตีความ ใช้ประโยชน์จากสิ่งที่บริโภคตามที่ตัวเองต้องการ การศึกษายังชี้ให้เห็นอีกด้วยว่า การพิจารณาความรู้สึกนึกคิดและการให้ความหมายวัฒนธรรม บริโภคของแรงงานรับจ้างและชาวบ้านในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลง ทำให้เราเข้าใจ ปฏิกริยา การเปลี่ยนแปลงแบบแผนการบริโภค ปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนความเข้าใจและจุดยืน หรือท่าทีที่ชาวบ้านมีต่อกระแสการบริโภคสมัยใหม่ที่แทรกซึมเข้าไปในชีวิตความเป็นอยู่และใน ชุมชน และรู้ถึงศักยภาพในการปรับเปลี่ยนของชาวบ้าน พลวัตวัฒนธรรมและชุมชนชนบท ชายแดนในบริบทของการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงสังคมที่เกิดขึ้นในพื้นที่และในสังคม วงกว้างอีกด้วย

วันชัย กานต์ประภา. 2541. การแก้ไขปัญหาคความไม่สงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้.

กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

การศึกษานี้เกี่ยวกับปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ ปัญหาด้านสังคมจิตวิทยา ด้านความไม่สงบเรียบร้อย ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจำเป็นที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้ง นักการเมือง องค์กรธุรกิจเอกชน ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ตลอดจนประชาชน ต้องร่วมมือกันแก้ไข ปัญหา ผลการวิจัยพบว่าการจัดการแก้ไขปัญหาค ความไม่สงบเรียบร้อย ทุกหน่วยงานมีแผนงาน ปฏิบัติที่ชัดเจน แต่มีอุปสรรคในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่เข้าใจในแผนงาน ความล่าช้า

ของงบประมาณที่ได้รับ รวมถึงเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยเสนอแนะให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผนึกกำลัง ในการแก้ไขปัญหา ด้วยความจริงจังและจริงจัง แบ่งออกในแต่ละด้านดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ จัดให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและวิชาการ ด้านสังคมจิตวิทยา สนับสนุนให้สถาบัน ศาสนา และการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เร่งรัดการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายให้รับผิดชอบต่อแผนงานที่กำหนด. ด้านการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ จัดระบบศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน และด้านการบริหารและจัดการเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ต่อการแก้ไขปัญหา รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

วัลย์ลดา วิวัฒน์พินชาติ. 2542. ยุทธศาสตร์ทางการค้าภายใต้เขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย. ศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษารูปแบบและปัญหาการค้าระหว่าง ประเทศไทยกับมาเลเซีย และอินโดนีเซีย รวมทั้งความร่วมมือทางการค้าของทั้งสามประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ เช่น อาฟต้า เอเปก และองค์การการค้าโลก เพื่อวิเคราะห์ข้อเสนอแนะนโยบายด้านการค้าภายใต้กรอบ IMT-GT ของธนาคารพัฒนาเอเชีย เพื่อศึกษาความสอดคล้องของข้อเสนอแนะความร่วมมือทางการค้าภายใต้ IMT-GT กับความร่วมมือภายใต้ อาฟต้า เอเปก และพันธกรณีภายใต้ องค์การการค้าโลก เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดเสรีทางการค้า (Trade Liberalizations) ทั้งมาตรการด้านการภาษี และมิใช่ด้านภาษี เพื่อศึกษาวิเคราะห์สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการค้า (Trade Liberalizations) และโครงการอื่นที่เป็นการสนับสนุนการค้าภายใต้ IMT-GT เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะโครงการร่วมมือ ทางการค้าที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยมากที่สุด เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางการค้าภายใต้ IMT-GT เก็บข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ และทำแบบสอบถามสำหรับภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคจากการศึกษาภาพการณ์ค้าของไทยภายใต้เขตพื้นที่ IMT-GT ปรากฏว่าการค้าส่วนใหญ่ เป็นการค้ากับมาเลเซียมากที่สุด ควรอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากรและการค้าผ่านแดน จึงส่งเสริมการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ส่วนการค้าของไทยกับอินโดนีเซียในพื้นที่ IMT-GT ยังมีขอบเขตจำกัด เนื่องจากโครงสร้างการผลิตสินค้าคล้ายคลึงกัน และไม่มีชายแดนติดกันและค้าขายเฉพาะทางเรือในการเปิดเสรีทางการค้าในพื้นที่ IMT-GT จะต้องอยู่ในกรอบอาฟต้า เอเปก และองค์การการค้าโลก และศักยภาพที่จะสามารถเปิดเสรีทางการค้าได้ ขึ้นอยู่กับการอำนวยความสะดวกด้านการค้าในพื้นที่ของไทย ผลการตอบแบบสอบถาม พบว่า มีผู้เห็นด้วยกับความร่วมมือภายใต้โครงการ

IMT-GT เห็นด้วยกับโครงการความร่วมมือด้านการค้า การขนส่ง และการคมนาคม สำหรับปัญหา และอุปสรรคทางการค้าภายใต้พื้นที่ IMT-GT พบว่า ระเบียบพิธีการศุลกากรมีความยุ่งยาก ระยะเวลาเปิด-ปิดด่านน้อยเกินไป กฎหมายเกี่ยวกับการนำสินค้าผ่านแดน ปัญหาด้านภาษี ศุลกากรสูง และการห้ามและข้อจำกัดการนำเข้า สำหรับในด้านการอำนวยความสะดวกจาก กรมศุลกากรนั้นต้องการให้ปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์และแบบฟอร์มสำแดงภาษีให้เป็นมาตรฐาน เดียว ในด้านการคมนาคมขนส่ง ต้องการให้มีบริการขนส่งสินค้าข้ามประเทศได้อย่างเสรี และ ภาคอุตสาหกรรมต้องการให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เขตการค้าเสรีหรือเขตปลอดภาษี

วิจัย บัชรอด, 2540. *การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร.

งานวิจัยนี้เกี่ยวกับการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย มีความสำคัญยิ่งต่อความ มั่นคงของชาติ จากผลการวิจัยพบว่าในด้านการจัดทำแผน ในระดับนโยบายของทุกหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง มีความชัดเจนแล้ว แต่มีอุปสรรคในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่เข้าใจ ความล่าช้า ของงบประมาณที่ได้รับ และยังไม่มีความชัดเจนในการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนที่ชัดเจน การ ประสานแผนงานเพื่อความมั่นคงของฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนยังไม่มีความสอดคล้องที่ชัดเจน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน จะต้องผนึกกำลัง ความตั้งใจ ความ ร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการจัดเตรียมพื้นที่หมู่บ้าน กำลังประชาชน และ การประสานแผนพัฒนาเพื่อความมั่นคง ในการพัฒนาหมู่บ้านพื้นที่ชายแดน เพื่อให้ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความรักท้องถิ่นหมู่บ้านของตนเอง

วิจัย ศรีทอง, 2541. *กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลา ขอบข่าย 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การระบุ ประเด็นปัญหา การวิเคราะห์สถานการณ์ การจำแนกทางเลือก การพิจารณาหรืออย่างรอบคอบ และการตัดสินใจเลือก เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ประสบการณ์การดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และการ ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียน ที่แตกต่างกัน และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการ ปฏิบัติงานตามกระบวนการตัดสินใจ โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ระดับการปฏิบัติงานในกิจกรรมตามกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใน จังหวัดยะลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก การปฏิบัติงานในกิจกรรมตามกระบวนการตัดสินใจของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลา กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกการบริหาร การศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเอกอื่นๆ การปฏิบัติงานในกิจกรรมตาม กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีประสบการณ์ในการ ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ต่ำกว่า 10 ปี กับตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ปัญหาที่มีความถี่สูงในการปฏิบัติงานตามกระบวนการตัดสินใจของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดยะลา ได้แก่ ระบบราชการที่มีขั้นตอนซับซ้อน และความ ล่าช้า และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในจังหวัดยะลา ได้แก่ การให้หน่วยงานที่เป็นต้นสังกัดของโรงเรียนประถมศึกษาจัด ฝึกอบรมเทคนิคต่างๆในการปฏิบัติงาน

วิชาญ สุขสง. 2539. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายใน จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในหมู่บ้าน ที่มีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย (ขจก.) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับต่ำ ประชาชนผู้มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและ ปราบปรามการก่อการร้ายแตกต่างกัน ประชาชนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมและสูงกว่าชั้นมัธยม มี ส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อยู่ในระดับสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษา ชั้นประถมศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีความถี่ในการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อ การร้าย (ขจก.) บ่อยเป็นประจำ มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย (ขจก.) ไม่บ่อยนาน ๆ สักครั้ง ประชาชนสมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม การก่อ การร้าย แตกต่างกันตามประเภทของข้าราชการ คือ สมัครใจเข้าไปมีส่วนร่วม กับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายปกครองและข้าราชการตำรวจตามลำดับ ข้อเสนอแนะคือข้าราชการที่เข้าไป ปฏิบัติงาน ปฏิบัติตนไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน ช่วยเหลือและใกล้ชิดกับประชาชน มีความจริงจัง ในการปฏิบัติงาน ไม่เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ให้ตัวเอง สร้างความเข้าใจ และรับฟังความ

คิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในพื้นที่ ควรให้ความสำคัญและพยายามดึงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มาก และนำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะของประชาชนดังกล่าวในข้างต้นมาเป็นข้อมูล ในการพิจารณาดำเนินงาน ในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายต่อไป

วิฐกร กุหลาบศรี. 2541. การปรับตัวขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541- ..

2542: ศึกษาเฉพาะสำนักงานททท ภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง การปรับตัวขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 การจัดการ และการเตรียมการในการปรับตัวขององค์กรฯ และปัญหาอุปสรรคในการปรับตัวขององค์กรฯ ตลอดจนแนวทางแก้ไข เก็บข้อมูลจากเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กลุ่มประชากรได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานของ ททท. สำนักงานภาคใต้เขต 3 ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคเอกชน ผู้นำศาสนา และประชาชนในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า องค์กรของ ททท.สำนักงานภาคใต้เขต 3 มีการปรับตัวของบุคคลให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมได้ดีปานกลาง และการเตรียมความพร้อมขององค์กร และมีการดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมาย ทำให้ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 ปัญหาอุปสรรคในการปรับตัวที่สำคัญ คือ ปัญหางบประมาณที่ไม่เพียงพอ จำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ปัญหาในเรื่องการประสานงาน และขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจนปัญหาคนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยว ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542

วิลาวัลย์ อำพันธ์พงศ์. 2545. ประสบการณ์ของผู้ป่วยไทยมุสลิมที่เข้ารับการรักษาใน

โรงพยาบาลในการได้รับสิทธิตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยจากทีมสุขภาพใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสบการณ์ของผู้ป่วยไทยมุสลิมที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในการได้รับสิทธิตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยจากทีมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยไทยมุสลิมที่เข้ารับการรักษาตัวในหอผู้ป่วย แผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม และสูติ-นรีเวชกรรม ในโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลศูนย์ ข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์รายบุคคล ความคิดเห็นต่อการได้รับสิทธิ/ต่อสิทธิ ตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในทางบวกต่อการได้รับสิทธิ/ต่อสิทธิ โดยให้ความเห็นว่า การได้รับสิทธิตามที่กำหนดไว้ใน

คำประกาศสิทธิของผู้ป่วยนั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย อย่างไรก็ตาม มีผู้ป่วยส่วนหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับการให้ผู้ป่วยมีสิทธิในการปรึกษาเจ้าหน้าที่อื่นที่ไม่ได้ดูแลตนเอง โดยเห็นว่าผู้ป่วยควรปรึกษาเฉพาะกับผู้ดูแลรักษาตนเองเท่านั้น

วิชณุ พูลสุข. 2540. จังหวัดชายแดนภาคใต้: เขตเศรษฐกิจและสังคมใหม่ระดับภูมิภาค.

กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเกี่ยวกับกระแสร่วมมือทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน ทำให้มีการพัฒนาเชิงเหลี่ยมเศรษฐกิจและความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาค การที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายภายใต้โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย (IMT-GT) จากข้อเท็จจริงและสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่ามีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และมีข้อได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ ที่มีทะเลขนานทั้ง 2 ด้าน กล่าวได้ว่ามีความพร้อมค่อนข้างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีคนลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และให้ความสำคัญต่อ "โครงการร่วมลงทุนระหว่าง 3 ประเทศ" ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นแกนนำในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย และควรพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เปิดกว้างสู่นานาชาติ

วีรศักดิ์ อุปสิทธิ. 2545. บทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ. บต.) กับความมั่นคงแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข เพื่อสรุปข้อเสนอแนะในการทำหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้รู้และผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรง ตอบทบทวนและการทำงานที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ต้องมีการปรับโครงสร้างตลอดจนความซ้ำซ้อนของงานที่ผ่านมาไม่มีเอกภาพทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ควรมีการปรับปรุงบทบาท

ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ให้มีความชัดเจนและมีเอกภาพมากยิ่งขึ้นที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หากมีการกำกับดูแลอย่างแท้จริง ปัญหาดังกล่าวคงเบาบางลงและการแก้ปัญหาอื่น ๆ ก็จะสามารถที่จะดำเนินการต่อเนื่องได้ กลุ่มผู้รู้และผู้เกี่ยวข้องเห็นพ้องกันว่าน่าจะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมบทบาท อำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตลอดจนโครงสร้างเสียใหม่ให้ชัดเจน ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ และปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติจะต้องเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขทุกระดับให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความสามัคคีมีเอกภาพ จัดความไม่เป็นธรรมในสังคม

แวอุเซ็ง มะแดเฮาะ, ดลมนรจ์ บากา, และสุริษา ยี่สุนทร. 2539. บทบาทมัสยิดในสามจังหวัด

ชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของมัสยิดในด้านศาสนา การศึกษา สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองทั้งในชนบทและในเมือง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความรู้และฐานะทางเศรษฐกิจของอิหม่ามกับบทบาทของมัสยิด เพื่อศึกษาความคาดหวังของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อบทบาทของมัสยิดในอนาคต คณะผู้วิจัยได้เลือกประชากรตัวอย่างจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เก็บรวบรวมข้อมูลจากอิหม่าม คอเต็บ และบิลาล กรรมการมัสยิด และสัปบุรุษ จากการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการมากที่จะให้มัสยิดมีบทบาทมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะบทบาททางด้านศาสนา มีอิหม่ามเป็นที่ปรึกษา ให้อิหม่ามมีความรู้ทางด้านต่างๆ และบทบาททางด้านศาสนาของมัสยิดในเมืองและชนบทให้มีความเหมาะสม ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี, และกุสุมา ภูใหญ่. 2545. ทรายขาว ภาพชีวิตและความเคลื่อนไหวของ

ชุมชนในปัตตานี: รายงานการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

งานวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงตำบลทรายขาว ซึ่งแสดงถึงความเคลื่อนไหวของชุมชนในปัตตานี อาชีพส่วนใหญ่ของชาวทรายขาว คือ เกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามมากกว่าศาสนาพุทธซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมของชาวชุมชนทรายขาวที่มีวัฒนธรรมโดยเฉพาะทางศาสนา แหล่งที่มีของรายได้ส่วนใหญ่อยู่ที่การทำสวนยางพารา รองลงมาคือการทำสวนผลไม้

ตำบลทรายขาวจึงเป็นพื้นที่เกษตรที่มีความอุดมสมบูรณ์

ความเป็นจริงทั้งหมดเหล่านี้นำไปสู่ภาพความสำคัญของการแสดงออกถึงรูปแบบของวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์ของผู้คน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ผสมผสานของไทยพุทธและไทยมุสลิม

ศรีสมภพ จิตร์ภิรมย์ศรี, และคนอื่นๆ. 2543. พลวัตทางสังคมกับปัญหาความมั่นคงในจังหวัด..

ชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างภูมิหลังทางด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนาและความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจของคนกับทัศนคติทางการเมืองของคนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน 3 ครั้ง ใช้การศึกษาแบบ trend studies ผลของการสำรวจ พบว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่เป็นตัวกำหนดซึ่งความแตกต่างในทัศนคติมากกว่าศาสนาและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้คน เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่โดยตัวของมันเองก็มีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความหวาดระแวงไม่ไว้วางใจในทุกแง่มุม และยังส่งผลกระทบทางอ้อมผ่านตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจและความแตกต่างทางศาสนาไปยังทัศนคติด้านความหวาดระแวงไม่ไว้วางใจ แนวความคิดที่ชัดเจนและครอบคลุมปัญหาได้กว้างกว่าเดิมน่าจะเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นซึ่งจะส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ปัจจัยทางด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนาและระดับรายได้ของคน ทำให้เกิดความแตกต่างในด้านความรู้สึกที่เป็นปัญหาทางสังคมและการเมืองทั้งในแง่ความรู้สึกหวาดระแวงไม่ไว้วางใจและประเด็นปัญหาอื่นๆ นี่คือนิติพื้นฐานของสังคมที่ควรให้ความสนใจในการทำทำความเข้าใจต่อปัญหาเอกลักษณ์วัฒนธรรมและปัญหาการเมืองในท่ามกลางพลวัตของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นตัวแยกความรู้สึกทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคมและการเมืองของผู้คนในพื้นที่แห่งนี้ที่ดูเหมือนว่าจะเป็นกลุ่มเดียวกันให้แยกออกจากกันได้ ดังนั้นพลวัตทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอาจจะมีผลบางส่วนต่อการเปลี่ยนแปลง แต่อิทธิพลของลักษณะเฉพาะทางสังคมและวัฒนธรรมก็ยังคงโดดเด่นมีความสำคัญอยู่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ายังคงจะต้องให้ความสำคัญและไม่ควรมองข้ามความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคมของท้องถิ่นในการมองความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย

ศิริรัตน์ ธานีรัตนานนท์, ร่มโพธิ์ เรืองสงฆ์, และจักรี ทองเรือง. 2543. คนยากจนดัดดานในภาคใต้:

รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

การศึกษาเรื่องคนยากจนตกงานในภาคใต้ เป็นการศึกษาเรื่องหนึ่งในโครงการวิจัยคนยากจนตกงานในทุกภาคของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนยากจนตกงานในภาคใต้ เพื่อค้นหาสาเหตุของความยากจนและวิธีการแก้ไข เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนยากจน ซึ่งคัดเลือกโดยผู้นำหมู่บ้านในสี่จังหวัดภาคใต้ คือ นครศรีธรรมราช พัทลุง ปัตตานี และสตูล ผลการศึกษาพบว่า สภาพเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนของกลุ่มไม่มีอาชีพและกลุ่มประมง มีรายได้ที่เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการขั้นต่ำ น้อยที่สุด จัดได้ว่าเป็นกลุ่มยากจนตกงานอย่างแท้จริง กลุ่มรับจ้างนอกภาคเกษตรมีรายได้สูงกว่ากลุ่มอื่นในการศึกษา ได้แยกบรรยายถึงสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของครัวเรือนประมงยากจนไว้ โดยเฉพาะ สรุปสาเหตุของความยากจน คือ โอกาสและความสามารถในการทำงาน การขาดแคลนทุนและทรัพย์สิน หนี้สินและจำนวนและปัญหาเกี่ยวกับลูก คณะผู้วิจัยได้เสนอนโยบายแก้ไขความยากจน คือ การบริหารจัดการที่ดี การมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำรงไว้ซึ่งค่านิยมและความเข้มแข็งของชุมชนภาคใต้

ศิลปชัย ผลกล้า. 2540. การศึกษาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบระดับการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลาตามตัวแปรด้านประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และขนาดโรงเรียน และเพื่อทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถาม

ผลวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่ต่างกัน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในห้าอำเภอชายแดนจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมแตกต่างกัน

ศิวกร จันทร, และวิชัย รูปขำดี. 2545. *กำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหน่วย*

ปฏิบัติการพิเศษ: ศึกษากรณีตำรวจภูธรจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนปัญหาและความต้องการของข้าราชการตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษตำรวจภูธรจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า กำลังขวัญของข้าราชการตำรวจต่อระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสอดคล้องกับลักษณะงาน และความสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงาน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความก้าวหน้าเงินเดือนและสวัสดิการ ข้อเสนอแนะเพื่อกำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษจังหวัดยะลา คือ ผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญในการเลื่อนขั้นหรือตำแหน่งไม่ควรใช้ระบบเส้นสาย ด้านเงินเดือนและสวัสดิการควรสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจได้รับอย่างพอเพียง

สมเกียรติ สุขนันทพงศ์, และคนอื่นๆ. มปป.. *ศึกษาความต้องการและความสนใจด้านนันทนาการ*

ของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. รายงานการวิจัย. คณະศึ กษาศาสตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศึกษาความต้องการและความสนใจด้านนันทนาการของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาการจัดดำเนินการด้านนันทนาการของศูนย์เยาวชนและหน่วยงานพัฒนาเยาวชน เพื่อเป็นพื้นฐานข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของเยาวชนได้ถูกต้องและเหมาะสม เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากการศึกษาพบว่า กิจกรรมนันทนาการที่เยาวชนและศูนย์เยาวชนสนใจ คือ กิจกรรมกีฬา เกมและการออกกำลังกาย และเป็นกิจกรรมที่เยาวชนเห็นว่ามีประโยชน์ สนุกสนาน เพื่อการส่งเสริมการใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ สำหรับปัญหาในการดำเนินงานของศูนย์เยาวชนและหน่วยงานพัฒนาเยาวชนพบว่า ไม่สามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สถานที่จัดกิจกรรมไม่เหมาะสม บุคลากรที่ให้บริการไม่เพียงพอ

สมพงษ์ ปานเกล้า. 2541. *นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล ในชุมชนชายไทยมุสลิมจังหวัด*

ชายแดนภาคใต้ (พ.ศ.2475-2535). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลในชุมชนชาวไทยมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการศึกษาถึงผลกระทบของการดำเนินการตามนโยบายที่มีต่อชุมชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ รวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์และจากเอกสาร การศึกษาพบว่า สังคมไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีเอกลักษณ์พิเศษของตนเอง ทำให้ประชากรในส่วนนี้ของประเทศมีพลังและอำนาจต่อรองทางการเมืองกับรัฐไทยค่อนข้างมากเป็นพิเศษ การดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย การศึกษาพบว่า สังคมไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีเอกลักษณ์พิเศษของตนเอง ทำให้ประชากรในส่วนนี้ของประเทศมีพลังและอำนาจต่อรองทางการเมืองกับรัฐไทยค่อนข้างมากเป็นพิเศษ การดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ก็จำเป็นต้องยอมให้เหตุผลของรัฐ "มิติการพัฒนา" และ "มิติการมีส่วนร่วม" เข้ามามีทั้งบทบาทร่วมและมีบทบาทนำ ในการกำหนดและดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว ภายหลังจากที่สถาบันสูงสุดของประเทศได้เข้ามามีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ "มิติการพัฒนา" และ "มิติการมีส่วนร่วม" มีความชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชากรในพื้นที่มากขึ้น

สมมิตร ลัมสันติธรรม, และสุรสิทธิ์ วชิรขจร. 2544. การประเมินผลโครงการปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ผ่านการปฐมนิเทศฯ รุ่นที่ 15/2543. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลโครงการปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ผ่านการปฐมนิเทศ รุ่นที่ 15/2543 ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและความพึงพอใจในการบริหารจัดการ และวิชาที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่อบรมโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะเรื่องวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

โครงการปฐมนิเทศข้าราชการเป็นโครงการที่สร้างความเข้าใจอันดีด้านประเพณีของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดอบรมให้กับข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจนโยบายความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอันเป็นภาระเสริมงานพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการให้ดียิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความคิดเห็นว่าบรรลุวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับความพึงพอใจด้านธุรการ และการจัดการทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการปฐมนิเทศโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และ

ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ เอกสารที่แจกประกอบการปฐมนิเทศสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ ความเหมาะสมของสถานที่ปฐมนิเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจเกี่ยวกับสถิติสรุปกรณีที่ใช้ในการปฐมนิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สร้อยญา โชติรัตน์. 2539. *ทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย.*

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงระดับทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย กลุ่มตัวอย่างจากหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพบว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอมีทัศนคติต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยกับประเด็นด้านวัตถุประสงค์เป้าหมาย แต่ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานของโครงการ ภาครัฐจึงควรมีการปรับนโยบายที่เกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการให้มีความชัดเจน เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อผลประโยชน์ของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย ภาครัฐควรสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนเพิ่มมากขึ้นด้วย

สันติ ลาติฟี, และกรวิร์ ศรีกิจการ. 2545. *การพัฒนานโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*

การศึกษาค้นนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาสถานการณ์ ปัจจัยสภาพแวดล้อม และกระบวนการกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2541 และ พ.ศ. 2542-2546 เพื่อศึกษาถึงขั้นตอนและผลของการพัฒนานโยบาย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2542-2546 ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนานโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ในระยะต่อไป

ผลการศึกษาพบว่านโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ 3 มิได้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน หากแต่ลักษณะของนโยบายยังคงเน้นหนักไปทางด้านจิตวิทยาความมั่นคงโดยยังคงพยายามที่จะทำให้เกิดความแตกต่างทางวัฒนธรรมหมดสิ้นไป เห็นได้จากแนวคิดที่ต้องการนำภาษาไทยเข้าแทนที่ภาษามลายูท้องถิ่น ส่วนผลจากการศึกษาการพัฒนานโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ฉบับที่ 4 พบว่าลักษณะการกำหนดนโยบายได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กำหนดนโยบายที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้

นโยบายสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามนโยบายฯ นั้น พบว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนใหญ่ ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิม อีกทั้งขาดความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

สันหัตถ์ ณ นคร. 2540. เจตคติชาวไทยมุสลิมในตำบลกรงปินัง กิ่งอำเภอกงปินัง จังหวัดยะลา. ต่อการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของชาวไทยมุสลิมในอำเภอกงปินัง จ.ยะลา ต่อการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติของชาวไทยมุสลิมใน อ.กรงปินัง ต่อการก่อการร้าย และรวบรวมข้อเสนอของชาวไทยมุสลิมดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนที่อยู่อาศัยในกิ่งอำเภอกงปินัง อ.กรงปินัง จ.ยะลา จำนวน 281 ครอบครัว โดยใช้วิธีสัมภาษณ์และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ชาวไทยมุสลิมมีเจตคติไม่แน่ใจต่อสาเหตุการก่อการร้ายและสถานการณ์การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ชาวไทยมุสลิมที่มีอายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษาทั้งสายสามัญและสายศาสนาอิสลามต่างกัน จะมีเจตคติต่อการก่อการร้ายไม่แตกต่างกัน ชาวไทยมุสลิมที่มีการรับรู้ข่าวสารมากมีเจตคติเชิงไม่แน่ใจต่อสาเหตุการก่อการร้ายมากกว่ามุสลิมที่รับรู้ข่าวสารปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ และการรับรู้ข่าวสารเป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อสาเหตุของการก่อการร้ายได้ร้อยละ 1.64 และสถานภาพทางสังคมว่าเป็นผู้นำหรือไม่เป็นผู้นำสังคม มีผลต่อเจตคติต่อการก่อการร้าย ข้อเสนอของการวิจัย เสนอให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ปราบปรามการก่อการร้ายควรใช้วิธีประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ชาวไทยมุสลิม ได้ตระหนักถึงผลเสียของการก่อการร้ายและมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม และควรดำเนินการพัฒนาความเป็นผู้นำให้กับชาวไทยมุสลิมในการพัฒนาความรู้ พัฒนาชุมชน ป้องกันตนเองจากการตกเป็นแนวร่วมของผู้ก่อการร้าย

สารูป ฤทธิ์ชู, และสุนีย์ ทองไชว. 2543. ตามรอยช้างแลได้. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

งานวิจัยเรื่อง "ตามรอยช้างแลได้" นี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิวัฒนาการของชุมชนที่มีช้างในภาคใต้ในมิติประวัติศาสตร์ โครงสร้างและพลวัตวัฒนธรรม ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นภาคใต้ และข้อเสนอแนวทางพัฒนาชุมชนที่มีช้างในภาคใต้ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ อิงวิธีการศึกษานิทานเชิงสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา วิจัยเอกสาร เสวนาและประชุมวิชาการ ผลการศึกษา

พบว่า การตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่มีช้างในภาคใต้แบ่งได้เป็น 3 ระยะ ช่วงแรกเรียกได้ว่าเป็นสมัย
สังคมบ้านป่า ช้างเป็นสัญลักษณ์ของพลังและอำนาจ ชุมชนที่มีช้างระดับเมือง มีพลังและอำนาจ
สูงแบบวัฒนธรรมอินเดีย ช่วงต่อมาจัดว่าเป็นสมัยสร้างป่าเป็นนา ชุมชนที่มีช้างระดับบ้านและ
ชุมชนอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันเหนียวแน่น มักถวิลกำลังกับชุมชนระดับเมือง เพื่อต่อต้านการ
ครอบงำจากรัฐไทย ช่วงสุดท้ายเป็นสมัยพิชิตพาดินชัย นับแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมาจนถึง
ปัจจุบัน มีการใช้ยุทธวิธีทำลายความสงบสุขในพื้นที่ก่อให้เกิดการแข่งขัน มีความขัดแย้งกัน และม
ีการปะทะกันอย่างรุนแรง และกลายเป็นผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โจรจีน โจรแขก ในสายตาของ
รัฐไทย จนนำไปสู่การแตกสลายของชุมชน พร้อม ๆ กับการลดลงอย่างน่าใจหายของพื้นที่ป่า
สัตว์ป่า โครงสร้างสังคมของชุมชนที่มีช้างในภาคใต้ก็เปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของชุมชน
ในสมัยสังคมบ้านป่า ประกอบด้วยผู้คนสองชนชั้นคือมูลนาย เป็นชนชั้นผู้ปกครอง ส่วนในสมัย
สร้างป่าเป็นนา เกิดกลุ่มพ่อค้าไทยเชื้อสายจีน และนายทุนตะวันตก กลุ่มข้าราชการและกลุ่ม
ปัญญาชนแบบตะวันตกเพิ่มเข้ามา อีกทั้งกลุ่มเกษตรกรก็ชัดเจนขึ้น สำหรับในสมัยพิชิตพาดินชัยนั้น
โครงสร้างสังคมของชุมชนที่มีช้างในภาคใต้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น พลังของระบบทุนนิยม
ตะวันตกมีอิทธิพลสูง ส่งผลให้พลังของระบบอุปถัมภ์เบี่ยงเบนไปเป็นแบบอำนาจนิยมอเมริกา
โครงสร้างสังคมจึงประกอบด้วยกลุ่มปัญญาชน ที่ผ่านการศึกษาแบบตะวันตกทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ กลุ่มนายทุนไทยและนายทุนต่างประเทศ และกลุ่มข้าราชการ ส่วนกลุ่มเกษตรกรก็
ขยายเครือข่ายครอบคลุมเกษตรกรพืชและสัตว์พาดินชัย เกิดเป็นกลุ่มกรรมกรชัดเจนขึ้น กลุ่มคนที่
เคยเป็นเจ้าของคอกช้าง หรือเคยคล้องช้าง และเป็นเจ้าของช้าง จึงมักมีฐานะเป็นผู้นำทางสังคม
เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ซึ่งจัดได้ว่าเป็นโครงสร้างส่วนบนของสังคม ชุมชนที่มีช้างใน
ภาคใต้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น พลังของระบบทุนนิยมตะวันตกมีอิทธิพลสูง ส่งผลให้พลังของ
ระบบอุปถัมภ์เบี่ยงเบนไปเป็นแบบอำนาจนิยมอเมริกา โครงสร้างสังคมจึงประกอบด้วยกลุ่ม
ปัญญาชนที่ผ่านการศึกษาแบบตะวันตกทั้งในประเทศและต่างประเทศ กลุ่มนายทุนไทย
และนายทุนต่างประเทศ และกลุ่มข้าราชการ ส่วนกลุ่มเกษตรกรก็ขยายเครือข่ายครอบคลุม
เกษตรกรพืชและสัตว์พาดินชัย เกิดเป็นกลุ่มกรรมกรชัดเจนขึ้น กลุ่มคนที่เคยเป็นเจ้าของคอกช้าง
หรือเคยคล้องช้าง และเป็นเจ้าของช้าง จึงมักมีฐานะเป็นผู้นำทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองการ
ปกครอง ซึ่งจัดได้ว่าเป็นโครงสร้างส่วนบนของสังคม ชุมชนที่มีช้างในภาคใต้เป็นเสมือนสมรภูมิ
ของการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างรัฐไทยกับตระกูลบ้านวังช้างในนามของท้องถิ่นภาคใต้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2537. *โครงการศึกษาข้อมูลและ
ศักยภาพการพัฒนาลุ่มแม่น้ำปัตตานี*. รายงานการวิจัย. สำนักงาน.

รายงานการวิจัยเรื่อง เป็นการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของกลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งมีขนาดพื้นที่รับน้ำได้ 4,973.55 ตารางกิโลเมตร มีศักยภาพของน้ำใต้ดินอยู่สูงอาจให้น้ำมากกว่า 50 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีพื้นที่ครอบคลุม 2 จังหวัด คือ จังหวัดยะลาและปัตตานี ซึ่งปัญหาของกลุ่มน้ำ คือมีลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศในฤดูฝนซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วม ปัญหาและอุปสรรคทางสังคม คือ การใช้และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ด้านชลประทานเป็นไปได้ยาก และการยอมรับคนต่างศาสนา รวมทั้งความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงาน

เนื่องจากในปัจจุบันกลุ่มน้ำปัตตานี ยังขาดองค์การดูแลและคอยควบคุมบริหารงานกลุ่มน้ำ มีข้อจำกัดต่างๆ ทั้งทางด้านความรู้และบุคลากร ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้น และการจัดตั้งองค์กรในระดับท้องถิ่นให้ดูแล จึงควรเร่งให้ภาครัฐมีการดำเนินกิจกรรมเป็นการประสานงานระหว่างกรไฟฟ้าฝ่ายผลิตและกรมชลประทานต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540. *โครงการศึกษาแผน*

แม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.

โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะมุ่งเน้นกลยุทธ์การพัฒนาทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคนี้ให้เป็นการพัฒนาอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องและรองรับโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ครอบคลุมถึงปี 2549 โดยกล่าวถึงพื้นที่โครงการสภาพการพัฒนปัจจุบัน ศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดการพัฒนา เป้าหมายการพัฒนา กลยุทธ์การพัฒนา แผนงานและโครงการ โครงการเร่งด่วน องค์การบริหาร การพัฒนาและประเด็นนโยบายที่รัฐบาลต้องตัดสินใจ

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. 2537. *นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2537-2541)*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.

หนังสือฉบับนี้กล่าวถึงจังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด ส่วนใหญ่ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ปัญหาต่างๆ เกิดจากความไม่เข้าใจกัน ไม่ใช่เรื่องของศาสนา มีกลุ่มบุคคลที่ไม่หวังดีขบถยกเงื่อนไขสร้างความแตกแยก ทำให้เกิดปัญหาความไม่สงบตลอดมา

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ให้ชาวไทยมุสลิมมีส่วนในการปกครอง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน เพื่อแก้ปัญหาการก่อการร้ายพร้อมให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาที่ถาวร

สิทธิ พิบูลรัตน์. 2536. ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ต่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

การทำเอกสารวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาปัญหาของจังหวัดชายแดนภาคใต้
ทั้งในด้านการเมืองภายใน การเมืองระหว่างประเทศ การเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการก่อ
การร้าย เพื่อศึกษาวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล และการดำเนินการแก้ไขปัญหามาตรการ
ในช่วงที่ผ่านมา เพื่อเสนอแนะและการแก้ไขปัญหามาตรการความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้
โดยเฉพาะการก่อการร้ายของขบวนการกลุ่มต่าง ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ของ
ผู้เขียนและสัมภาษณ์จากบุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่โดยตรง คือ พตท.43

ผลของการวิจัย สิ่งสำคัญที่สุดของรัฐบาลไทย สามารถจัดปัญหาเกี่ยวกับ
ขบวนการโจรก่อการร้ายได้อย่างสิ้นเชิง คือ การที่ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประเทศมาเลเซีย
อย่างจริงจังและจริงจังโดยต่อเนื่องแล้ว ความมั่นคงและความสงบสุขในภาคใต้ของประเทศไทย ก็
จะเกิดความเจริญรุ่งเรืองสืบไป ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ จะต้องวางและกำหนดนโยบายใน
การแก้ปัญหาให้มีความชัดเจน รัดกุม สร้างความศรัทธาเชื่อถือต่อชาวไทยมุสลิม มิให้มีความ
หวาดระแวงสงสัย ทำความเข้าใจกับประเทศมุสลิมที่ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือแก่ ขจก.
ขบวนการต่าง ๆ ให้ชัดเจนและต่อเนื่อง

สิทธิศักดิ์ เจ๊ะสารี. 2536. ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัด
ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษา
จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของครูในแต่ละด้านของ
ประสิทธิภาพการสอน เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ระดับ
ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา ด้านลักษณะความเป็นครูอยู่ใน
ระดับดี ด้านเทคนิคการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและ
ชุมชนอยู่ในระดับดี ด้านการใช้อุปกรณ์การสอนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวัดและการ
ประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางและด้านผลการสอนอยู่ในระดับดี ปัญหาอุปสรรคในการเรียน
การสอนวิชาอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา ที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูอิสลามศึกษา
บางส่วนยังไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้ มีเวลาอยู่กับนักเรียนและโรงเรียนน้อย ขาด
ความมีมนุษยสัมพันธ์ ขาดเทคนิควิธีและความพร้อมในการสอน การใช้ภาษาไทยไม่ดีเท่าที่ควร
ขาดอุปกรณ์การสอน ไม่มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล

สิริพร สิวราวุฒิ. 2538. การศึกษาการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนา หมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท (กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้นั้น ปรากฏว่าในขั้นการวางแผน โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการตามขั้นตอนของแนว ปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดให้โรงเรียนนำไปพิจารณา ดำเนินการตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สภาพพื้นที่ สังคม ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ของโรงเรียน คือ การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชน และโรงเรียน วิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ การกำหนดโครงการที่ตอบสนองวัตถุประสงค์โครงการ กศ.พช. 8 ข้อ และสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) การวิเคราะห์โครงการ และความเป็นไปได้ และการเสนอโครงการต่อคณะกรรมการ และเสนอ ผู้บริหารโรงเรียนพิจารณาอนุมัติ ขั้นการนำไปปฏิบัติ : โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการตาม ปฏิทินงานของโครงการ มีการประชุมเตรียมความพร้อมล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อดำเนินการด้าน งบประมาณ สถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และกำหนดแผนการนิเทศ ควบคุม ติดตาม และวางแผน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับการสนับสนุนด้านวิทยากร วัสดุ เครื่องใช้ ในการจัด กิจกรรมครั้งนี้ เพราะงบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ

สุจิราภรณ์ ทองสัน. 2541. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาล ของสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่เป็น สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุที่ไม่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจกับ พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ การเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้

สมาชิกชมรมผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองและออกกำลังกายและมีความรู้สึกรักมีคุณค่าในตนเอง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมและจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุให้มากขึ้น

การเข้าร่วมของผู้สูงอายุจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีแบบแผนชีวิตในการส่งเสริมสุขภาพ และมี
โอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ตรวจร่างกายจนนำมาปรับปรุงแบบแผน
ชีวิตของตนเองได้

สุดใจ ชุมนุมนมณี. 2539. คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3
จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถาน
ประกอบการ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะความสามารถ
การปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ สถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ
ที่จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3
จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการของสถานประกอบการที่
สำคัญของแรงงานคือ การกระตือรือร้นและตั้งใจทำงาน สามารถขบถได้ มีความรู้ในการคิดบัญชี
ภาษีมูลค่าเพิ่ม และกล้าแสดงความคิดเห็น ส่วนข้อเสนอแนะคือ ทางสถานประกอบการควรจัดให้
มีการสอนการขบถยนต์ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร และอบรมรายวิชาเกี่ยวกับบัญชี
ภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาอาชีพศึกษาท้องถิ่น เพื่อแรงงานมี
คุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการวิจัยนี้

สุทธิพงศ์ พรหมไพจิตร,เจียรนนท์ วาณิชย์ศุภวงศ์, และปณวัฒน์ อุบล. 2540. การระบาดของยา
เสพติดในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานวิจัยฉบับนี้ กล่าวคือ ในทางวิชาการยาเสพติดมีหลายประเภท ให้โทษร้ายแรงและ
ให้โทษทั่วไป เช่น เฮโรอีน มอร์ฟีน โคเคน เป็นยาเสพติดประเภทร้ายแรง และอีกหลายประเภทที่
กกดประสาทและกระตุ้นประสาท ส่วนสารจำพวกไอระเหยก็มีอันตรายมากเช่นกัน ผลจากการเสพ
ยาเสพติดในระยะเวลาอันยาวนานจะมีผลทำให้ผู้เสพมีสุขภาพทรุดโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ

แม้กระทั่งบุหรี่ยังมีพิษน้อยแต่สะสมพิษทำลายสุขภาพในระยะยาว จึงเป็นเหตุให้คนรุ่น
ใหม่หันมาสูบบุหรี่กันมากขึ้น เนื่องจากบุหรี่ยังเป็นที่ยอมรับในสังคมและเป็นสาเหตุที่ทำให้เป็นบันได

แรกในการทดลองเสพยาเสพติดที่แรงขึ้น ฉะนั้นความอบอุ่นในครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญและสังคมควรที่หาทางแก้ปัญหาเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม

สุทธิพงศ์ พรหมไพจิตร,เจียรนนท์ วาณิชยศุภวงศ์, และปณวัฒน์ อุบล. 2540. การวิจัยประเมินผล
โครงการทัศนศึกษาพัฒนาการส่งเสริมความเข้าใจอันดี ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การประเมินผลโครงการทัศนศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลความสำเร็จ
ความเจริญก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องของการปฏิบัติงานของหน่วยทัศนศึกษาทั้ง 10
หน่วย ประจำปี พ.ศ. 2539 ผลของการประเมินสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้อง
กับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ และในเชิงวิชาการด้านพัฒนศึกษา (Development
Studies) ก็จะเป็นการเสนอรูปแบบ (Model) ของการพัฒนาอีกรูปแบบหนึ่งในประเทศไทย
ปัญหาของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลากหลายปัญหาที่จะต้องแก้ไข หน่วยทัศนศึกษาใน
องค์กรในลักษณะการพัฒนานี้เน้นการประสานงานกันหน่วยงานต่างๆ และให้ประชาชนมีส่วนร่วม
ส่วนปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีแนวร่วมอีกหลาย
กระบวนการ การจัดการปัญหานี้ให้เด็ดขาดมีทางเดียวคือ ความเข้าใจ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย
ประชาชนชาวไทยได้จึงควรให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย โครงการทัศนศึกษาเป็นโครงการพัฒนาที่เป็น
ประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

สุทธิวรรณ เปี่ยมพิมาย. 2543. การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทยไปประเทศ
อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกริก.

วิทยานิพนธ์นี้นำเสนอเรื่อง การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย ไปยังประเทศ
มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างการส่งออกสินค้าของไทยไป
ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ และปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย
ไปประเทศดังกล่าว รวมทั้งแนวโน้มและโอกาสของการส่งออกสินค้าไทยไปอาเซียน จากการศึกษา
พบว่า สินค้าอุตสาหกรรม มีสัดส่วนการส่งออกมากกว่าสินค้าเกษตรกรรม โดยสินค้าที่ทำรายได้
ให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ได้แก่ อุปกรณ์และส่วนประกอบแผงวงจรไฟฟ้า ข้าวและ
น้ำตาลทราย

ผู้วิจัยเห็นว่า ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซียและสิงคโปร์ เป็นตลาดส่งออกให้อาเซียนที่
สำคัญของไทย รัฐบาลจึงควรส่งเสริมสินค้าส่งออกที่มีแนวโน้มในการขยายตัวของการส่งออกได้ดี
ให้มากยิ่งขึ้น และควรส่งเสริมให้มีการผลิตขึ้นส่วนที่สำคัญที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่งออก เพื่อ

ทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งหลีกเลี่ยงปัญหาวัตถุดิบขาดแคลน รวมทั้งปัญหาค่าแรงงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย

สุทธิ ชัดติยะ. 2538. พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สทท. 11) ของชาวไทยมุสลิม
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสถาบันครอบครัวของผู้รับสารซึ่งมุ่งเฉพาะ ประเภทของครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว ความรู้ของผู้รับสาร ความยึดมั่นผูกพันในศาสนา และภาษาสื่อสารภายในครอบครัว กับพฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สทท.11) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบสอบถามครอบครัวชาวไทยมุสลิม

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สทท.11) ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ในปริมาณปานกลาง โดยที่ในแต่ละวันใช้เวลาดูโทรทัศน์ของรัฐ (สทท.11) ไม่นานแต่ไม่เกินหนึ่งชั่วโมงที่บ้านของตนเอง รายการโทรทัศน์ที่นิยมดูมากที่สุดเป็นประเภทกีฬาและบันเทิง รองลงมาคือ รายการประเภทความรู้ทั่วไปที่มีความยาวของรายการน้อยกว่า 30 นาที ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ภาษาสื่อสารภายในครอบครัวเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับสาร (สทท.11) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุเทพ สันติวรานนท์, และคนอื่นๆ. 2541. ความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม ตามคำวินิจฉัยของ
จุฬาราชมนตรี กรณีศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาร้อยละและระดับความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการไทยมุสลิม และไทยพุทธที่มีต่อข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลามตามคำวินิจฉัยของจุฬาราชมนตรี และความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดจากข้อปฏิบัติ เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อข้อปฏิบัติและความขัดแย้งทางความคิดที่เกิดจากข้อปฏิบัติ และศึกษาความคิดเห็นของผู้นำศาสนาอิสลาม ผู้นำท้องถิ่นมุสลิม และนักวิชาการไทยมุสลิม และนักวิชาการไทยพุทธเกี่ยวกับข้อปฏิบัติดังกล่าว เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม โดยภาพรวมประชาชนไทยมุสลิมและข้าราชการไทยมุสลิมเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติ แต่ประชาชนไทยพุทธและข้าราชการไทยพุทธไม่แน่ใจว่าจะเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติดังกล่าว ความขัดแย้งทาง

ความคิดที่เกิดจากข้อปฏิบัติดังกล่าวนั้น โดยภาพรวมประชาชนไทยมุสลิม ชำราชการไทยมุสลิม ประชาชนไทยพุทธและชำราชการไทยพุทธ ยังไม่แน่ใจว่าข้อปฏิบัติดังกล่าวจะทำให้มีความขัดแย้งทางความคิดต่อกันหรือไม่ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อข้อปฏิบัติ ประชาชนเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของจุฬาราชมนตรี มากกว่าชำราชการ โดยเฉพาะกลุ่มที่นับถือศาสนาอิสลาม จะเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติมากกว่าผู้นับถือศาสนาพุทธ ชำราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม เห็นด้วยกับข้อปฏิบัติดังกล่าวมากกว่าชำราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ชำราชการไทยพุทธสังกัดกระทรวงกลาโหมเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติมากกว่าชำราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ชำราชการที่มีอายุราชการต่างกัน และชำราชการไทยพุทธที่มีอายุราชการต่างกัน เห็นด้วยกับข้อปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ชำราชการเห็นว่าข้อปฏิบัติดังกล่าวจะทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดต่อกันมากกว่าประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มที่นับถือศาสนาพุทธ เห็นว่าข้อปฏิบัติทำให้เกิดความขัดแย้งมากกว่าผู้นับถือศาสนาอิสลาม ผู้นำศาสนาอิสลาม ผู้นำท้องถิ่นมุสลิม และนักวิชาการไทยมุสลิมและไทยพุทธส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา

สุนตตรา ตะบูนพงศ์. 2545. *ความต้องการบริการสุขภาพของผู้สูงอายุและครอบครัวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้*. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานำร่องปัญหาสุขภาพและความต้องการดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้สูงอายุในชุมชน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แนวคำถามเจาะลึก และประเด็นสนทนากลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำ Focus group และสัมภาษณ์เจาะลึก ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่าปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุที่พบบ่อยเรียงตามลำดับคือ ปวดข้อและปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ตามัว เวียนศีรษะ เป็นลม หลงลืม นอนไม่หลับ เหนื่อยง่าย หูตึง ไขมันในเลือดสูง ท้องผูก อัมพฤกษ์ แผลในกระเพาะอาหาร ไล่เลื้อน และขาปลายมือปลายเท้า ความต้องการบริการสุขภาพ มีความต้องการการดูแลรักษามากกว่าด้านอื่น ๆ ในการเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ผู้สูงอายุต้องการให้บุตรหลานหรือผู้ดูแลมาเฝ้า ในด้านสร้างเสริมสุขภาพ มีความต้องการที่จะทราบข้อมูลและความรู้เพื่อดูแลตนเองผ่านทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ส่วนด้านการป้องกันโรค ต้องการให้รัฐจัดบริการตรวจโรคที่จำเป็นและพบบ่อยในผู้สูงอายุฟรีอย่างน้อยปีละครั้ง

สุพรรณิ เหลืองเกรียงไกร. 2537. *โครงสร้างการบริหารราชการและระบบการบริหารงานบุคคลใน จังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนา สังคม) สาขาการวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และสาเหตุ เกี่ยวกับ โครงสร้างการบริหารราชการ และระบบการบริหารงานบุคคลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย รวบรวมข้อมูลทั้งจากเอกสารและการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้ ด้านโครงสร้างการบริหารราชการ พบว่า มีความหลากหลายใน การจัดองค์กรของกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ ทำให้เกิดความแตกต่างในโครงสร้างและการ บริหารงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ด้านบทบาทของ คอ.บต.พบว่า คอ.บต. ไม่สามารถกำหนดให้หน่วยงานต่างๆปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติด้านการบริหารงาน บุคคลได้ทั้งหมด และข้าราชการในสังกัดหน่วยงานอื่น เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการ พิจารณำบำเหน็จความชอบประจำปีกรณีพิเศษจาก คอ.บต. ด้านระบบการบริหารงานบุคคล พบว่า มีความหลากหลายในการจัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคล ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำใน การบริหารงาน ข้าราชการส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีคุณสมบัติไม่สอดคล้องตามมติ ครม. การบรรจุแต่งตั้งมาจากส่วนกลาง มีการขอย้ายกลับภูมิลำเนาเดิม และการขอยืมตัวไปช่วย ราชการจำนวนมาก ทำให้ทุกหน่วยงานขาดบุคลากร การพัฒนาบุคคลของคอ.บต.ล่าช้า ไม่ สามารถทำการปฐมนิเทศข้าราชการมาบรรจุใหม่ได้ในระยะแรกของการทำงาน เนื่องจากสถานที่ คับแคบ ขาดงบประมาณ และบุคลากร สวัสดิการไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถจูงใจให้ข้าราชการ มาปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ การให้บำเหน็จความชอบไม่เป็นธรรมทำให้ข้าราชการ ที่ดีเกิดความท้อแท้ ขาดความจริงจังในการปฏิบัติงาน การลงโทษข้าราชการขาดความจริงจัง และ ความจำเป็นในการสอบสวนและลงโทษ

สุรพงษ์ คณะภิกขุ. 2545. *การศึกษาบริเวณอันตรายบนทางหลวงสายประธานใน 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การศึกษานี้ เกี่ยวข้องกับการค้นหาบริเวณอันตรายของอุบัติเหตุ ที่เกิดขึ้นบนทางหลวง สายประธานใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วิธีที่ใช้วิเคราะห์หาบริเวณอันตราย ประกอบด้วย วิธี ความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุ วิธีอันตรายการเกิดอุบัติเหตุ วิธีควบคุมคุณภาพของอัตราการเกิด อุบัติเหตุ วิธีดัชนีความรุนแรง จากผลการวิเคราะห์ พบว่า บริเวณอันตรายส่วนใหญ่จะอยู่ใน จังหวัดสงขลา โดยจุดที่อันตรายที่สุด เขตรับผิดชอบของแขวงทางสงขลา ได้แก่ ทางหลวง หมายเลข 4 เขตรับผิดชอบของแขวงทางปัตตานี ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข 42 และในเขต รับผิดชอบของแขวงทางสตูล ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข 43

สุวัฒน์ เงินจ๋า. 2537. การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดน

ภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

จุดประสงค์ของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาให้เข้าใจถึงมูลเหตุของความขัดแย้ง ความคับข้องใจของชาวไทยต่างวัฒนธรรมและผู้เกี่ยวข้องใน 4 จังหวัดภาคใต้ และศึกษาถึงความสำเร็จและปัญหาของการจัดการศึกษาในอดีต เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดหลักสูตร การเรียนการสอนและกิจกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่มีผู้จัดทำไว้และเชื่อถือได้ รวมทั้งมีการสัมภาษณ์นักวิชาการ ผู้นำทางศาสนา นักปกครองและผู้บริหารโรงเรียน และครู-อาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า มูลเหตุของความขัดแย้งและความคับข้องใจของชาวไทยต่างวัฒนธรรม และผู้เกี่ยวข้อง เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองและจัดรูปแบบหัวเมือง ซึ่งทำให้ผู้เสียอำนาจและผลประโยชน์ซึ่ง เป็นผู้นำชาวไทยมุสลิม จึงใช้ศาสนา ภาษา และขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นข้ออ้างแบ่งแยกดินแดน และก่อความวุ่นวาย ประกอบกับความไม่เข้าใจกันระหว่างข้าราชการกับประชาชน ความไม่รู้ถึงแก่นแท้ของศาสนาของชาวไทยมุสลิมบางกลุ่ม การสื่อสารกันไม่ได้ไม่ดีเนื่องจากใช้ภาษาต่างกัน รวมทั้งมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และชาวไทยมุสลิมไม่ได้รับการพัฒนาและดูแลเอาใจใส่ได้มากเท่าที่ควร สำหรับความสำเร็จของการจัดการศึกษาและการจัดกิจกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในปัจจุบันได้มีความก้าวหน้าไปมาก ชาวไทยมุสลิมพูดและใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น มีการปรับปรุง "ปอเนาะ" เป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งทำให้เด็กมุสลิมได้เรียนศาสนาควบคู่ไปกับวิชาการและวิชาชีพ ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย รัฐควรเร่งปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน 4 จังหวัดภาคใต้ ทั้งในด้านอาคารสถานที่ คุณภาพการเรียนการสอน เจตคติและพฤติกรรมของครูและผู้บริหารโรงเรียนต่อชาวไทยมุสลิมและการปฏิบัติศาสนกิจในโรงเรียน และหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งจัดสอนอิสลามศึกษาให้มากขึ้น

เส้น แสงอารี, และสุพรรณิ ไชยอำพร. 2543. การบริหารจัดการและการปรับตัวขององค์กร: กรณี

ศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาการบริหารจัดการ และการปรับตัวของสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก ผลการศึกษาพบว่าสหกรณ์ดังกล่าวได้นำเอาหลักการของศาสนาอิสลามมาประยุกต์ปรับใช้ในการดำเนินงาน มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร เพื่อกำหนดปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์ ตลอดจนได้นำเอาหลักการเงิน และการธนาคารอิสลามมาประยุกต์ใช้ให้สามารถดำเนินงานได้

โดยไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ คือปัญหาข้อจำกัดด้านกฎหมายที่ทำให้สหกรณ์ฯ ไม่สามารถดำเนินงานได้เต็มรูปแบบ เงื่อนไขต่าง ๆ ของการช่วยเหลือจากภาครัฐ ขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม ท้ายที่สุดผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทางภาครัฐน่าจะออกกฎหมายมารองรับการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลาม โดยเฉพาะขึ้น

เสียงฝน รัตนพรหม. 2545. การเปิดรับสื่อวิทยุ – โทรทัศน์จากประเทศมาเลเซียของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนการเปิดรับสื่อวิทยุและโทรทัศน์จากประเทศมาเลเซียของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับรายการจากประเทศมาเลเซีย การวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า คนไทยมุสลิม ปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์มาเลเซียมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างคนไทยพุทธเชื้อสายจีน กลุ่มคนไทยพุทธเชื้อสายไทยเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเปิดรับน้อยที่สุด ประเภทรายการวิทยุเปิดรับมากที่สุด คือ เพลงภาษามาเลเซีย ส่วนคนไทยพุทธเชื้อสายจีนเปิดรับรายการเพลงภาษาจีน และคนไทยพุทธเชื้อสายไทยเปิดรับรายการเพลงภาษาอังกฤษมากที่สุด สำหรับโทรทัศน์ คนไทยมุสลิมเปิดรับรายการเกี่ยวกับศาสนาอิสลามมากที่สุด ส่วนคนไทยพุทธเชื้อสายจีนเปิดรับประเภทรายการภาพยนตร์จีนและละครจีนมากที่สุด ในขณะที่คนไทยพุทธเชื้อสายไทยเปิดรับประเภทรายการภาพยนตร์ฝรั่งมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์มาเลเซียของกลุ่มตัวอย่างคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยเรื่องรูปแบบเนื้อหารายการวิทยุ-โทรทัศน์มาเลเซีย เรื่องโฆษณา เรื่องสภาพสัญญาณวิทยุ-โทรทัศน์ เรื่องภาษา

อนันต์ ทิพย์รัตน์, และคนอื่นๆ. 2536. ลักษณะ รูปแบบของการประชาสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและระดับความนิยมในการรับข่าวสารรายการต่าง ๆ จากโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เพื่อศึกษาเหตุผลในการรับข่าวสารรายการต่าง ๆ จากสื่อดังกล่าว และ เพื่อศึกษาความนิยมของประชาชนที่มีต่อแหล่งข่าวสารรายการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สรุปผลการรับข่าวสารจากโทรทัศน์พบว่า กลุ่มตัวอย่างจังหวัดยะลาส่วนมากดูโทรทัศน์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างจังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาสยกเว้นรายการข่าวรายงานอากาศ ข่าวค้นรายการละคร ภาพยนตร์ไทย รายการภาพยนตร์อินเดียและรายการเผยแพร่ภาษาไทยที่กลุ่มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาสดูมากกว่า

จังหวัดอื่นๆ สรุปผลการรับข่าวสารจากวิทยุพบว่า กลุ่มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาส ส่วนมากชอบฟังวิทยุมากกว่าตัวอย่างจังหวัดยะลาและจังหวัดปัตตานี ยกเว้นรายการละครวิทยุ รายการศาสนาอิสลาม รายการสอนภาษาไทย รายการข่าวสลับเพลง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจังหวัดปัตตานีชอบฟังมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ และรายการการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างจังหวัดยะลาชอบฟังมากกว่าจังหวัดอื่น กลุ่มตัวอย่างส่วนมากชอบฟังอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่ากลุ่มตัวอย่างจังหวัดปัตตานีชอบฟังรายการข่าวสลับเพลงมากกว่าจังหวัดอื่น สรุปผลการรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างจังหวัดปัตตานีที่มีความสามารถในการอ่านระดับปานกลางสูงกว่าจังหวัดยะลาและนราธิวาส และกลุ่มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาสมีความสามารถในการอ่านระดับปานกลางต่ำกว่าอีกสองจังหวัด ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้วิจัยเสนอว่าสื่อมวลชนทั้งโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์เป็นที่นิยมของชาวไทยมุสลิม ซึ่งส่งผลในลักษณะส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี และสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบ เพื่อให้ชุมชนได้เข้าถึงมากยิ่งขึ้น การรับรายการโทรทัศน์ในจังหวัดนราธิวาส หลายท้องถิ่นไม่ชัดเจนและมีคลื่นจากประเทศมาเลเซียรบกวน จึงควรได้รับการปรับปรุงโดยระบบการส่งให้มีศักยภาพมากขึ้น

อรุณ ไทยสนิท, และคนอื่นๆ. 2546. การจัดตั้งตลาดนัดฟรีเดย์ไทย-มาเลย์ อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ระยะที่ 1: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

รายงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งตลาดนัดฟรีเดย์ไทย-มาเลเซีย (Thai Malay Freeday Market) ในเทศบาลตำบลดากใบ เพื่อจำหน่ายสินค้าชุมชนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทย-มาเลเซีย โดยการมีส่วนร่วมระดับท้องถิ่นของชุมชนของ ภาคเอกชนและหน่วยงานราชการ ผลการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2545-เมษายน 2546 มีข้อสรุปโดยย่อคือ ควรใช้ตลาดเก่าแวมะแอในการจัดตั้งตลาด ผู้บริโภคชาวมาเลเซียควรได้รับการอำนวยความสะดวกโดยไม่ต้องมีหนังสือเดินทางในกรณีเข้ามาซื้อสินค้าฝั่งไทยในรัศมี 2 กิโลเมตร สินค้าที่สำคัญคือสินค้าชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรม และการจัดตลาดนัดนี้จะแก้ปัญหาชายแดนที่มีมานานคือ ปัญหาปิดด่านศุลกากรของมาเลเซียซึ่งทำให้สินค้าต่างๆ นำเสียส่งผลกระทบต่อการค้าส่งออก นอกจากนี้ยังเป็นยุทธศาสตร์การคมนาคมแนวทางใหม่จากกรุงเทพฯ ผ่านทางดากใบ ถึงกลันตัน ระยะทาง 27 กิโลเมตร ซึ่งเป็นทางเลือกที่ประหยัดเวลาและค่าขนส่ง และสามารถที่จะพัฒนาด่านดากใบให้เป็นชายแดนสู่นานาชาติ

อณณัส ขุนกาเหาะ. 2546. *ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคณะกรรมการ
ป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดชายแดน
ภาคใต้*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยปัจจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือเพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานป้องกันยา
เสพติดในโรงเรียน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพและการดำรงตำแหน่ง
ปัจจัยจิตลักษณะของคณะกรรมการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนกับระดับการดำเนินงานป้องกันยา
เสพติดของคณะกรรมการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ในเขต
จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคณะ
ทำงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้
กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะทำงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา
ในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับการ
ดำเนินของคณะกรรมการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาในภาคใต้
โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับสูง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการดำเนินงานป้องกันยา
เสพติดของคณะกรรมการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาในภาคใต้
ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และระดับการศึกษา และปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันยาเส
พติดของคณะกรรมการป้องกันยาเสพติด คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (MOTIVATE) จากผลการวิจัยนี้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานุเคราะห์ด้านการป้องกันยาเสพติด ควรมีการดำเนินการใน
ด้านต่าง ๆ เช่นการจัดฝึกอบรม สัมมนา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติที่ถูกต้อง
ในเรื่องการมีคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาและยกระดับจิตใจของบุคลากรด้านการป้องกัน

อาคม ใจแก้ว. 2542. *ปัจจัยกำหนดปัญหาอุปสรรคการวางแผนโครงการชุมชนพึ่งตนเองในพื้นที่ 5
จังหวัดชายแดนภาคใต้*: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อการศึกษาปัญหาอุปสรรค ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการ
วางแผนโครงการและการนำเสนอตัวแบบ การจัดทำโครงการชุมชนพึ่งตนเอง การวิจัยแบบสำรวจ
เป็นวิธีการหลักและเสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพก็คือ การสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สภาพ
ปัญหาอุปสรรคในการวางแผนโครงการชุมชนพึ่งตนเองขององค์การบริหารส่วนตำบลพื้นที่ 5
จังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการจัดทำโครงการดังกล่าว
ก็คือ ปัจจัยด้านสมาชิกกรรมการบริหาร กับผู้นำชุมชนและปัจจัยด้านประชาชน สำหรับปัจจัยด้าน
สมาชิกกรรมการบริหารหรือผู้นำท้องถิ่นนั้น มักจะเคยชินอยู่กับการจัดทำโครงการปัจจัยโครงสร้าง
พื้นฐานและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพึ่งตนเองหรือแม้แต่กระบวนการแผนโครงการมี

ค่อนข้างน้อย ในขณะที่ปัจจัยด้านประชาชนนั้นจะเกิดจากการที่ไม่ค่อยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนโครงการ ตัวแบบการจัดทำโครงการชุมชนพึ่งตนเอง จากผลการศึกษาครั้งนี้จะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ ปัจจัยเบื้องต้นกระบวนการวางแผนโครงการ ปัจจัยการปฏิบัติตามแผนโครงการและสุดท้ายคือ ประเภทของโครงการชุมชนพึ่งตนเอง

อาคม ใจแก้ว. 2543. ผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่มีต่อวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมและชาว

ไทยพุทธ: ศึกษาเปรียบเทียบเขตชนบท-เมือง ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ศึกษาระดับผลกระทบระหว่างพื้นที่เมืองกับชนบท การวิจัยได้ดำเนินการในพื้นที่ 5 จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูลและสงขลา เครื่องมือหลักในการศึกษาก็คือ แบบสอบถามและเสริมด้วยการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่าได้รับผลกระทบอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยชาวไทยมุสลิมจะได้รับผลกระทบในสัดส่วนที่สูงกว่าชาวไทยพุทธ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ชนบทกับพื้นที่ในเขตเมืองจะไม่แตกต่างกัน กลุ่มจังหวัดที่มีชาวไทยมุสลิมหนาแน่นจะได้รับผลกระทบมากกว่าพื้นที่ที่มีชาวไทยพุทธหนาแน่น กลุ่มอายุในวัยทำงาน ได้รับผลกระทบมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกลุ่ม อาชีพธุรกิจ/ค้าขาย ได้รับผลกระทบสูงสุด โดยมีกลุ่มข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด แนวทางแก้ไขปัญหาคือต้องกำหนดนโยบายการพัฒนาประเทศ เน้นการพึ่งตนเองและสร้างความเข้มแข็งด้วยการนำเอาศักยภาพในระดับพื้นที่ทั้งทรัพยากรและลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาให้มากที่สุด

อาคม ใจแก้ว. 2538. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับล่างพื้นที่จังหวัดชายแดน

ภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและสุดท้ายก็คือรูปแบบพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการจะปฏิบัติงาน/ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการปรับเปลี่ยนระเบียบขั้นตอนและเป้าหมายตามสถานการณ์ ตลอดจนถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ข้าราชการปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย โดยยึดระเบียบ/ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และข้าราชการปฏิบัติภารกิจไปเรื่อย ๆ เท่าที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งพฤติกรรมการปฏิบัติงานในลักษณะนี้จะมีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสองลักษณะแรก ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงาน คือ แนวนโยบายการปฏิบัติงานที่กำหนดโดยศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชาชนในพื้นที่ กฎระเบียบข้าราชการพลเรือน ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานในระดับพื้นที่ การประสานงาน/

ทั้งพาอาศัยหน่วยงานอื่น ข้อจำกัดด้านความรู้ ความสามารถของข้าราชการ ปัญหาการเมืองในพื้นที่ ลักษณะงานและภาระหน้าที่ตามนโยบาย/โครงการ ผู้นำในระดับพื้นที่และสุดท้ายคือ สังคม และวัฒนธรรมในพื้นที่ แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ กลับมาทบทวนแนวนโยบายการทำงานของ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ซึ่งมีความจำเป็น นอกจากนี้ ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการจำเป็นต้องให้ความสนใจ และเข้าใจการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มากขึ้น

อาทร คุระวรรณ. 2543. บทบาทสมาชิกเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งจากทัศนะของสมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาลและประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า บทบาทในด้านการวางแผนพัฒนาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทในด้านดังกล่าว ในระดับ “มาก” และ “มากที่สุด” แต่ในทัศนะของพนักงานเทศบาล พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทเฉพาะด้านการสะท้อนปัญหาให้คณะเทศมนตรีได้รับทราบ บทบาทในด้านการตรวจสอบ และกำกับดูแลฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทในด้านดังกล่าว ในระดับ “ปานกลาง” และมีแนวโน้มมาทางด้าน “มาก” แต่ในทัศนะของพนักงานเทศบาล พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทในด้านดังกล่าว ในระดับ “ปานกลาง” และมีแนวโน้มมาทางด้าน “น้อย” บทบาทในด้านการตราเทศบัญญัติ พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทในด้านดังกล่าว ในระดับ “ปานกลาง” บทบาทในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชนในท้องถิ่น พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทในด้านดังกล่าว ในระดับ “มาก” และ “ปานกลาง” ตามลำดับ แต่ในทัศนะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่าสมาชิกสภาเทศบาลมีบทบาทในด้านดังกล่าว ในระดับ “ปานกลาง” และ “น้อย” สำหรับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลส่วนใหญ่ มีปัญหาอุปสรรคต่อการกระทำให้บทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งในด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเทศบาล และด้านนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาล

อารีเพ็ญ อุตรสินธุ์. 2545. การปกครองท้องถิ่นในเขตพื้นที่พิเศษ ศึกษากรณี 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.

พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอนุภาคที่มีขนาดพื้นที่ประมาณ 20,081 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 4 ของประเทศ มีประชากร 3,732,231 คน หรือประมาณร้อยละ 5